

Albanija šaukiasi Lygos pagalbos

Sovietai įsako tremti Trockio rėmėjus

8 pasažieriai žuvo traukinio nelaimėj

Albanija šaukiasi Tautų Sąjungos pagalbos

Prašo sudrausti Jugoslaviją, kuri kurstanti neramumus Albanuose

ZENEVA, Šveicarija, gr. 20. — Tautų Sąjunga paskelbė vakar, kad ji gavus iš Albanijos premjero, vyskupo Fan Noli, protestą prieš Serbiją. Savo proteste Noli pareiškia, kad Jugoslavijos teritorijoje esą organizuojamos bandos, kurios darą įsiveržimų į Albaniją, keldamos neramumų ir kurstydamos sukilimus.

Vyskupas Noli prašo, kad Tautų Sąjunga darytų intervencijos ir įspėtų Belgradą, idant tuo būtų padarytas galas dalykų padėčiai, kuri gresia rimtu pavojum taikai Balkanuose.

Italija nesimaišysianti į Albanijos dalykus

LONDONAS, gruodžio 20. — Britų valdžia gavo užtikrinimą iš Italijos ir Jugoslavijos valdžių, kad jos neturintys jokios intencijos maišyti į vidurinius Albanijos dalykus.

Anglija siūnia karo laivus į Albanijos vandenį

LONDONAS, gruodžio 20. — Anglijos karo laivai iš Maltos šandie atplaukė į Albanijos uostus Durazzo ir Avloną Britų interesams ginti, atsitikime, jeigu sukilimas Albanuose grumotų jiems pavojum.

Šitas Britų žygis parodo, kad valstybės laiko padėti Albanijoje gana rusčia.

Pasaulio taika, kurią darbių premjero MacDonaldo valdžia buvo, rodos, atsteigus (dabar vėl, konservatoriams patapus šeiminkais, pradeda stipriai klibėti.

Prašo sovietų legaciją apleisti Albaniją

LONDONAS, gruodžio 20. — Telegrama iš Romos skelbia, kad ten gauta oficialių žinių, jogei Albanijos valdžia paprašius sovietų Rusijos legaciją — ministrą Krakoveckį ir šešis jo štabo narius, atvykusius į Tiraną dar tik praeitą trečiadienį, — tuojau apleisti Albanijos žemę.

Albanija kaltina Jugoslaviją

BELGRADAS, Jugoslavija, gruodžio 20. — Albanijos ambasadorius šandie įteikė Jugoslavijos valdžiai notą, kurioje Albanija kaltina Jugoslaviją delkurstymo ir rėmimo maisto Albanuose. Notoj sakoma, kad Jugoslavija pati priruošus sukilimą ir apginklavus bandas Albanijai pulti.

FLINT, Mich., gruodžio 20. — Trys jauni vyrai buvo rasti negyvi garaže prie savo automobilių. Pasak gydytojų, jie mirę nuo gazo nuodų.

"Ištremti kiekvieną, kurs pritaria Trockiiui!"

Tokį "ukazą" išleido sovietų viršilos Stalinas ir Kamenėvas, liepdami naikinti darbininkuose visokį palankumą Trockio politikai.

BERLINAS, gruodžio 20. — Čia gauta kopija "ukazo," išleisto sovietų politbiuro prieš Trockio šalininkus ir pasirašyta Stalino ir Kamenėvo. Ukaze sakoma:

"Kiekvienas asmuo, rodąs nors mažiausios simpatijos Trockiiui, turi but ištremtas. Su didžiausiu griežtumu turi but naikinama pasireiškias darbininkuose vis didesnis palankumas Trockio politikai."

Leningrade sušaudyta kariuomenės aktyvūs trys oficeriai už jų įsitarimą, kad raudonosios armijos vadas (Trockis) vėl grįšias galion.

Maskvoj einanti ginkluota kova dėl Trockio

VIENA, Austrija, gruodžio 20. — Gauta iš Odesos per Bucharestą žinia sako, kad Maskvoj, Nižniam-Novgorode, Kazaniuje ir kituose Rusijos centruose kiles pilietinis karas tarp ištremtojo karo ministerio Trockio šalininkų ir Zinovjevo partizanų.

Generalis komunistų partijos sekretorius Stalinas tapęs Trockio partizanų suimtas už tai, kad jis išleisdamas cirkuliarą, kuriame Trockį apšaukęs išdaviku.

Sovietų komisarių tarybos pirmininkas Rykovas buvęs atvykęs į kareivines, kame Stalinas laikomas arešte, ir reikalavęs Staliną paleisti. Kareivinių komendantas sutikęs tatau padaryti taja sąlyga, kad Stalinas rezignuotų iš sovietų valdžios ir tuojau apleistų Maskvą. Stalinas ir Rykovas su tuo nesutikę.

Bombardavo kareivines

Po to sunkiosios valdžios kanuolės buvusios atkreiptės į kareivines, ir prasidėjęs bombardavimas. Kareivinės buvusios visiškai sunaikintos. Abiejose pusėse buvę daug užmuštų ir sužeistų.

Du generolai, Kutijavič ir Deventov, pareiškę atvirai, kad jie remia Trockį.

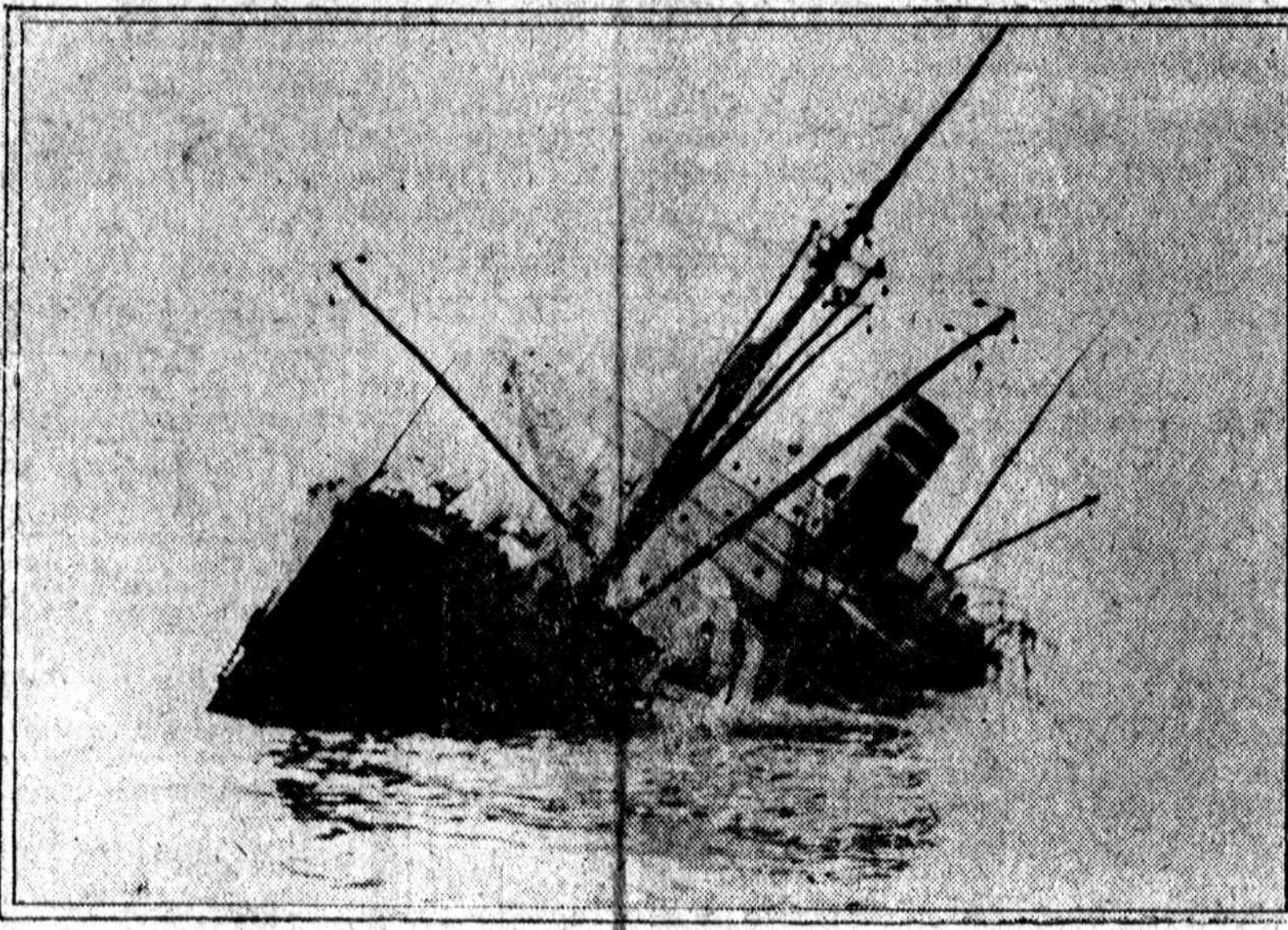
Pranešimai skelbia, kad atkakli kova einanti tarp Trockio ir Zinovjevo partizanų Kazaniuje ir kituose centruose, Trockio šalininkams imant viršų.

Areštai Trockio šalininkų Kronštade

HELSINKAI, Suomija, gruod. 20. — Kronštade buvo suimta keletas karo ministerio Trockio šalininkų, bet vėliau jie paleista.

Santykiai tarp Trockio šalininkų ir Zinovjevo labai įtempti, tačiau Vienos žinia apie tariamus susirėmimus Maskvoj kol kas nėra patvirtinta.

GARLAIVIS NUGRIMZDĖS AUDROS METU

Tai yra Ward linijos pasažierinis garlaivis La Esperanza, kurs andais laike baisios audros paskendo Meksikos jūroje, netoli Tampico miesto. Pasažierių tečiau niekas nenukentėjo, kadangi kiti laivai, pastebėję pagalbą šaukimo signalus, suskubo atvykti nelaimės vieton ir visus žmones išgelbėjo.

8 žmonės žuvo traukinio nelaimėje

7 kiti sužeisti, vagonui nukritus nuo tilto 60 pėdų žemyn į upę

CHIPPEWA FALLS, Wis., gr. 20. — Netoli nuo čia šį rytą įvyko baisi nelaimė. Pasažieriniam Minneapolis, St. Paul & Sault Ste Marie traukiniui artinantis prie Chippewa Falls, bėgant Chippewa upės tiltu, paskutinis traukinio vagonas išsuko iš bėgių ir, nutrukęs nuo priekinio vagono, nuo tilto nuvirto 60 pėdų į upę, pirmąją įbesdamas į upės dugną, o užpakaliu truputį kyšodamas iš vandens. Vagono buvo keliolika žmonių. Po ilgo gelbėjimo darbo, kurį labai sunkino didelis šaltis — 12° žemiau zero, — aštuoni pasažieriai buvo išimti negyvi, užsimušę arba prigėrę, o septyni kiti sunkiai sužeisti. Sužeistieji atgabenta į Chippewa Falls ir padėta ligoninė. Skaičius aukų gali dar pasirodyti didesnis, kai pavyks išimti iš upės vagonas, kurio iki šiol dar nepasisekė išimti.

ROMA, Italija, gruodžio 20. — Premjeras Mussolini šandie įnešė atstovų butan įstatymo sumanymą, kuriuo pakeičiama dabartinis rinkimų įstatymas Italijoje senųjų rinkimų metodu. Sumanymas bus svarstomas parlamentui vėl susirinkus sausio 3 dieną.

Kartu buvo paskelbta, kad nauji visuotini parlamento rinkimai įvyksią ateinantį kovo mėnesį.

Mussolini nori pakeisti rinkimų įstatymą

ROME, Italija, gruodžio 20. — Premjeras Mussolini šandie įnešė atstovų butan įstatymo sumanymą, kuriuo pakeičiama dabartinis rinkimų įstatymas Italijoje senųjų rinkimų metodu. Sumanymas bus svarstomas parlamentui vėl susirinkus sausio 3 dieną.

SUDEGE 4 VAIKAI

SISTERVILLE, W. Va., gr. 20. — Netoli šio miestelio kileiame namuose gaisre sudegė keturi vaikai. Be to viena moteris buvo sunkiai sužeista, o du lengviau. Liepsna namus visiškai sunaikino.

Chicago ir apilinkė. — Aplamai gražu; vis taip pat šalta; vidutinis, ddžiumoj vakaris vėjas, — taip šiai dienai pranašauja oro orakulas.

Vakar temperatūra vidutiniai siekė 3°F.

Šandie saulė teka 7:14, leidžiasi 4:21 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Šeštadienį, gruodžio 20 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.68
Belgijos, 100 frankų	\$5.01
Danijos, 100 kronų	\$17.71
Francijos, 100 frankų	\$5.39
Italijos, 100 lirų	\$14.25
Lenkijos, 100 zlotų	\$15.13
Norvegijos, 100 kronų	\$15.13
Olandijos, 100 markų	\$40.40
Suonijos, 100 markų	\$22.52
Svedijos, 100 kronų	\$26.95
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.36

Lietuvos Pinigų Kursas

Siunčiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:	
50 litų	\$5.50
100 litų	\$10.50
200 litų	\$20.75
300 litų	\$31.00
400 litų	\$41.25
500 litų	\$51.50
600 litų	\$61.75
700 litų	\$72.00
800 litų	\$82.25
900 litų	\$92.50
1000 litų	\$102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už košą siuntiniui. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

9,000 geležinkeliečių gaus didesnę algą

NEW YORK, gruodžio 20. — Dėvyni tukstančiai darbininkų Erie geležkelių dirbtuvėse gavo \$600,000 kaip ir Kalėdinių dovanų. Komitetas, atstovaujias keletui unijų ir generalinis kompanijos menedžeris W. A. Baldwin, priėmė naują algų normą, įeinančią galion sausio 1 dieną. Darbininkams bus pridėta algos 3 centai valandai. Dabartinis minimumas yra 70c., vidutinis — 74c.

Pakelimas algų paliečia visus mechanikus, kalvius, konduktorius, elektros darbininkus ir kitus dirbančius kompanijos šapose.

WALL STREETAS IŠDALINS SAVISKIAMS \$40,000,000 KALĖDŲ DOVANŲ

NEW YORK, gruodžio 20. — Wall Streeto finansinės firmos šioms Kalėdoms žada išdalinti savo ofisų darbininkams dovanų pinigais viso sumoj 40 milijonų dolerių. Dovanų gausi vii, nuo menkiausio ofisų tarnautojo iki aukščiausio firmos partnerio. Žinoma, milijonus gaus partneriai ir aukščieji valdininkai, o menkesnieji tarnautojai turės pasitenkinti trupiniukais.

ISPANIJOS KATALIKAI RODO SAVO ISTIKIMUMĄ KARALIUI

MADRIDAS, Ispanija, gruodžio 20. — Norėdamas parodyti savo ištikimumą karaliui Alfonsui, centralinis Ispanijos Katalikų komitetas nutarė pastatyti jo statulą Angelo kalvoje, kur yra šv. Širdies paminklas. Karaliaus Alfonso statulai pinigai bus renkami visoje Ispanijoje.

Pavydas ar Ignoracija

Naujienų pinigų siuntimas savo greitu ir geru patarnavimu susilaukė didelio pritarimo iš lietuvių gyvenančių Amerikoje ir Kanadoje. Nuo gruodžio pirmos iki 20tos šių metų, Naujienos išsiuntė Lietuvon, Latvijon ir Lenkijon 1700 telegrafinių perlaidų. 99% iš tų siuntėjų bus palnai užganėdinti šio skyriaus patarnavimu ir patars kitiems siųsti per jį. Viso telegrafu per Naujienas yra siuntę virš 5000 atskirų asmenų, iš kurių 99% yra pilnai užganėdinti.

Vienok atsiranda laikraščiai, kurie drišta skelbti, jog Naujienų telegramos esančios tikrai "Skymas", kostumeriams gaudyt. Už 50 centų negalima esą pasiųsti jokios telegramos.

Mes nepaisome tų juokingų pasakojimų. Žmonių pasitikėjimas Naujienoms yra neįveikiamas ir nuolat augantys kartu su Naujienų besitobulimu.

Bet mums gaila tų laikraščių, kurie dailidžia tokio pavydo ar ignoracijos, vieni atsisakydami talpinti mūsų skelbimus, kiti skleidždami nepasitikėjimą Naujienų sąžiningumu. Ir mes patariame jiems padaryti su Naujienoms susitarimą pinigų siuntimo reikalais, o Naujienos noriai patarnaus jiems. Tada jie galės naudotis Naujienų patyrimais už pigią kainą, turėti iš to naudą sau, ir suteikti gerą patarnavimą visiems pinigų siuntėjams.

Nevažiukit į Kubą!

„[L.] Jau Kolumbas, pirmas syki išžengęs iš laivo į atrastos Kubos krautą, tarė: „Tai yra gražiausia žemė, kurią išvydo žmogaus akys“. Iš to pasakymo galima spręsti apie šios šalies gamtos grožį.

Atradusi Kubą, ispanų valdžia palaikė tą žemę savo kolonija. Skiriamai valdininkai į Kubą, savo pareigose matė ne sąžiningą valdymą ir šios šalies gerinimą, bet tik savą pralobimą. Ispanai spaudė pirmuosius gyventojus indijonus ir vartojo juos saviems reikalingam, ir gyvulius. Ispanų priepaudo neišlaikė, jie pamažėl iškriko į kitas žemes. Tuomet buvo parvežti iš Afrikos nemokami vergai į Kubą. Naujodamies tuo jų nemokamu darbu, Kubos valdininkai tęsė šios žemės naudojimą eksploataciją, o kultūros pakėlimą paliko likimui.

Dėliai pasiryžimo sumaningu kovotojų už laisvę prispaustų vergų, o taip pat nepriklausomybę Kubą tapo laisva, po daugelio kruvinių kovų metų. Vos spėjo atsikratyti ispanų jungo, kaip tučiuojant prasidėjo šios šalies progresas visais atžvilgiais. Tāt galima priskaityti 1898—1900 metams. Nuo minėtų metų žymus kultūrinis žingsnis padarytas: miestai auga, kyla pramonė, prekyba, apšviestas ir t. t. Kas del asmenų neliečiamybės, tai pirmą šalį esu sutikęs savo gyvenime pasaulyje — Kubą, kur žodis „neliečiamybė“ tikra prasme yra pildomas. Pati pramonė, kad ir žymiai pakilusi, kaip minėjau, bet toli nuo V-ų nors gal to kaltė, yra ilgus laikus buvusių Kuboj okupantų, o gal negausingų žemės turty (tabako, cukraus ir iš dalies kai kurių iškasamųjų metalų). Del to jaučiamas ir pusėtinai skurdas.

I Kubą su kiekvienu nepasiturinčiu, atvykstančiu iš Europos laivu atvažiuoja į Lietuvos daugybę mūsų piliečių, kurie ten atkeliauja suklaidinti agentų. Minėti agentai visuomet tikrina keliauninkams galėjamą lengviausiu būdu papulti iš Kubos į Jungtines Valstybes, o taip pat milžinišką uždarbį Kuboj. Bet viskas ten yra suvis kitaip. Atvykstantiems emigrantams reikalinga ten buvo gyventi (seuoju emigracijos įstatymu) vienus metus, nežiurint to, kas jis būtų, tad po to laiko, šalies kvotai dar neužsidarius, galėtų be kliūčių įvažiuoti į J. V. Tų metų laikotarpiu kiekvienas turėdavo gauti paramą iš giminių, gyvenančių J. V., ar vertėsi atvežtais pinigais. Padėtis gana nemaloni, nes tik „išrinktieji“ gaudavo darbą prie cukraus išdirbimo, geležinkelio ar iš laivų iškrovimo ar prikrovimo pastarųjų, ir tai tik per kelias dienas. Nepripažė prie tų karščių, didžiama suvis nieko negali veikti. Nelaimingi tie, kurie pasilikdavo be pinigų ir be giminių J. Valstybėse. Daug vargo jiems tenka pamatyti. Jei kas net nukriaudžia, tad neturi į ką kreiptis pasiskųsti, nes viena nesukalba, o antra neturi savo atstovo.

Atsidūrę keblio padėty ir negalėdami įvažiuoti į J. Valstybes, bando vykti nelegaliu būdu, patekdami į rankas galvažudžiams, kurie dalį nuveža į kokias negyvenamas mažas salas arba išveža į jūrą, pasielgia kaip tinkami. Jeigu dalis papuola į J. Valsty-

bės, tad veik visus pagauna prietvė J. V. šnipai, kurių pasieniuse su Centr. Amerika valstybėse yra gana daug. Kiekvienas kelias, kelis ar šuntakis dabojaamas, o taip pat ir tiltai. Dar man buvus Kuboj, atveždavo deportuojamų į Europą po nubaudimo didžiausias kuopas. Paskiausių laikų, paskelbus naują emigracijos įstatymą, daugelis Lietuvos piliečių, matydami beprasmią gyvenimą Kuboj, grįžta į Lietuvą, Prancūziją, ar važiuoja dar bandyti savo laimės — vyksta į J. Valstybes, į Meksiką, Argentiją ir kitur. Nėra Kuboj nė vieno, kas būtų pasakęs, kad jis yra laimingas atvykęs į Kubą.

Gyvena lietuviai Kuboj storžieviskiausiu ir egoistiskiausiu būdu. Geria, kalba nedorai ir t. t. Didžiama iš jų jau yra ankščiau buvę J. V-bėse ir todėl nori, kiek pagyvenę Lietuvoj, sugrįžti atgal į Jungtines Valstybes.

Didžiama iš jų bebudami Lietuvoj ir uždirbtus dolerius iškeičia į vokiškas markes, pastarojioms kritus, liko visai be pinigų. Už tat barą Lietuvos valdžią, barą gimines, draugus — žodžiu barą visą pasaulį, pamiršdami, kad pastarieji nėra jo priešai, o taipogi jų blogos padėties priežastis. Nieku nesidomi, vaikščioda ir t. pabludė. Net moterys neranda reikalingu rimčiau elgtis, atlankydamos bažnyčią ar suėdamos gražiai pasikalbėti. Rodos, lyg visi lietuviai būtų kokios aziatų puslaukinės tautos žmonės. Nestebėtina, kad sveitimaučiams yra daug progos pasijuokti iš jų. Jų nemalonumus ir nelaimes kartu prispaudžia visoki išnaudotojai.

Man teko pačiam klibinti nelegalią išvykimą į Jungt. Valstybes, o taip pat ir legalią. Visą mano buvimo laiką Kuboj, reikalinga buvo, norint gauti vizą kreiptis į pil. J. Sturdzė, kuris buvo suvis pašalinis asmuo Amerikos konsulatui. Jis buvo mutinė tarp emigrantų ir Amerikos konsulo (teisingiau vicekonsula Mr. Fisher). Pastarasis — Fisher labai sutuokingai gyveno su aukščiau minėtu Sturdze. Turėdamas tokią didelę įėgą vizai išgauti, jis naudojo emigrantus nesąžiningiausiu būdu, imdamas už praleidimą per „mutinę“ nuo 25 dolerių ligi 500 dolerių, savo paties nuožiūra ir, matyti, savo nusprendimu, kiek norintis išvykti emigrantas išgali užmo-

kėti. Be abejo, emigrantai, būdami sunkiausioj padėtyje, mokėjo verkdami ir skolindami pinigų, nes be jo liudijimo p. Fisher suvis nepriimdavo ir nė nekaldėdavo. Tad sėdėk Kuboj, turėdamas visą legalę popieras dokumentus ir daug rimtesnius palidijimus iš vietinių prekybinių firmų, ar šiaip autoritetingų asmenų. Visi tat gerai žinojo, bet pasiskųsti nebuvo kam. Visa tat nesenai buvo iškeles aikštėn studentas Pochoveckis, kuris net Mr. Fisherį ir Sturdzė buvo pasaukęs tieson. Žymiausi Kubos laikraščiai apie tai plačiai rašė, vadindami Sturdzė Amerikos konsulato agentu. Visa tai baigėsi tik tuo, kad Sturdzė Amerikos konsulatą pripažino suvis privačiu asmeniu. Tuo dalykas užsibaigė. Pasekmės to buvo šitokios: Pochoveckis ir kiti du ne gauna vizos išvykti į Jungtines Valstybes. Net man, turint reikalingus dokumentus, reikėjo sėdėti minėtoj Kuboj viršaus ketletą mėnesių.

Prieš mano išvažiavimą iš Kubos, tas pats Sturdzė, surinkęs iš emigrantų daug pinigų įva matydamas, kad tie negalės įvažiuoti į J. Valstybes del naujo emigracijos įstatymo — išvažiavo į Prancūziją, palikęs visus nu kentėjusius žmones Kuboj vargti.

Tokiu būdu su nelegaliu išnaudojimu emigrantų sujungtas

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS!

Nemokėkite brangiai už laikrodžius ir už kitus aukštus dalykus: ateikit prie manęs gausite kuopigiau. Už viską garantuoju.

Anton Kazaitis,
753 W. 35 St.
netoli Halsted St.

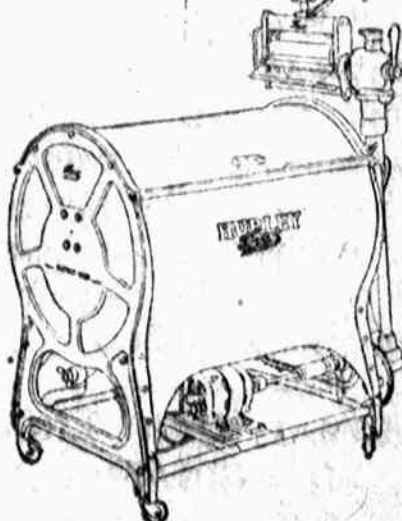
Garsinkitės Naujienose

THOR skalbimui mašina

\$95 ir augščiau

Idealė dovana moterei arba motinai. Už \$10 pristatysime į jūsų namus.

KALUZY & COMPANY, Inc.
5053 S. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 6704

PUIKŲS — NAUDINGI KREPŠIAI

(Shopping Bags)

Šie krepšiai krautu-vėse parsiduoda po 75 centus. Jie yra labai pūkūs ir patogūs susidėjimui pirkinių. Jie yra sulenkiami; tinka del daug pirkinių ir del mažai. Jie tinka kožnai seimininkei, kuri perka daug ar mažai pirkinių. Gausiami Naujienų ofise, priduoant šį skelbimą ir 40c. Persiuntimo išlaidų 5c.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

ISPARDAVIMAS KANARKŲ

Tamprė kanarkų klėtkos Roller kanarkos garantuotos giesmininkės

\$6.45

10% nuleidžiame ant visų klėtkų.

Atsineskite šį skelbimą. Atdara nedėlio.

C. A. NIEHAUS BIRD CO.
4124 Lincoln Ave.

KALEDŲ DOVANOS DEL VISŲ

Didelis pasirinkimas dovanų del jaunų ir senų. Deimantų, auksinių laikrodėlių, žiedų ir muzikališkų instrumentų. Ateikite pas Kinderį, o busite pilnai užganėdinti.

CHAS. K. KINDER

4641 So. Ashland Ave.

ELEKTRA

Swing ir palyga suvokama į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuvės. Čiaš arba ant išmokšijam.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

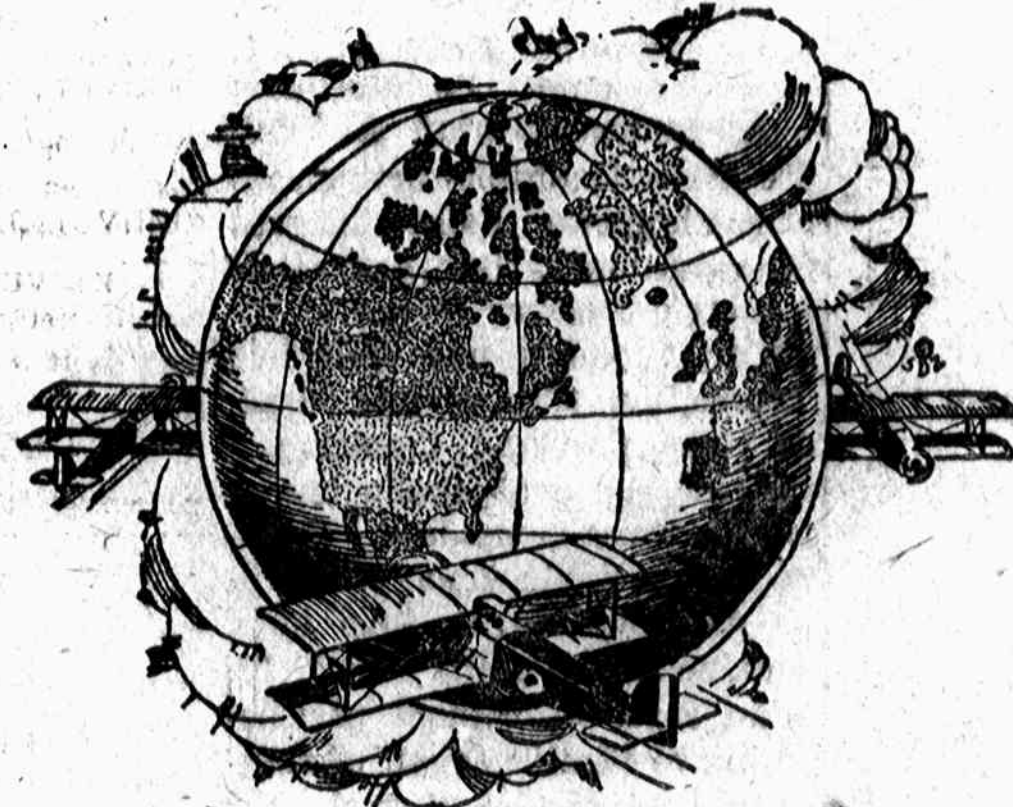
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

JOS. F. BUDRIK

3327 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

KALEDŲ DOVANA

Žmonės prieš Kalėdas galvoja: kokią Kalėdų dovaną pirkti savo giminėms ir draugams? Geriausia dovana yra tokia, kuri turi didelę vertę. Didžiausia dovana bus ta, jei jūs užrašysit savo draugams ir giminėms NAUJIENAS.

Jie skaitys NAUJIENAS kasdien ir kasdien minės jums už tokią gerą, naudingą ir brangią dovaną. Jie skaitydami NAUJIENAS igys daugiau apsišvietimo.

NAUJIENOS metams	\$7.00
Lietuvon	\$8.00
NAUJIENOS pusei metų	\$3.50
Lietuvon	\$4.00
NAUJIENOS trimis mėnesiams	\$1.75
Lietuvon	\$2.00

Užrašykite NAUJIENAS savo giminėms Lietuvon

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDOUTI AR MAI-
NYTI VISĄS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago

Tel. Be levard 9611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.

Pasekmingai siunčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 1111-12

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3233 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1319

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketverga.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117

Telef. State 7521

Vakaraš ir nedėlios rytai:

3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894

Panedėlio vakare:

4601 So. Marshall Ave.

Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. Ingališimai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgiaiams.

J. P. WAITCHES Advokatas

MIESTO OFISAI:

127 N. Dearborn Street,

Kambariai 514 ir 516

Telefonai Randolph 5584 ir 5585

VALANDOS: Kas diena, išskir-
diant Subatas ir šventes, nuo 9 iki
pietu.

ROSELAND'O OFISAI:

10717 S. Indiana Avenue,

Telefonas Pullman 6877.

VALANDOS: Kas diena nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; šven-
tis iki pietu.

SPECIALISTAS ant egzamina-
jimo abstraktų ir padarymo
ontrakty, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius sudus.

A. A. Olis

ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001

Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakaraš

3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775

6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakara. Se-
redo ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkanti arba paruođiant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

John Bagdziunas Borden

LIETUVIS ADVOKATAS

69 W. Washington St., Room 1310

Telephone Dearborn 8946

Vakaraš: 2151 West 22 Street

Telephone Roosevelt 9090

Namų Telefonas Canal 1667

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530

Tel. Central 6890

Vak. 2228 S. Halsted St., Chicago

Tel. Yards 4681

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisai vidurmiestyj:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

37 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI

ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911

Tel. Central 6200

Cicero Utarninko vakare

1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Ant Bridgeporto Sredojo nuo

6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.

8285 S. Halsted St. T. Boal. 6737

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkenė

Visoms šio skyriaus skaitytojoms veliu Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

Dora Vilkenė.

KĄ IR KAIP VIRTİ

VOKIEČIŲ SRIUBA

Pamerk ketvirtą dalį svoro miežių kvortoje šalto vandens. Tegul stovi per naktį. Ant rytojaus nusunk, sudėk į puodą su 1 svogunu, 2 ar daugiau morkomis ir 1 rope, supiaustytus į šmolius. Jei turi, gali pridėti truputį salierų. Pridėk 4 valgomus šaukštus avių miltų (oat meal); užpilk 2 kvortas verdančio vandens ir viryk apie pusvalandį. Tada pridėk druskos ir pipirų pagal skonius. Vokiečiai šią sriubą iškošia ir tik skystimą valgo.

KEPTA ŽĄSIS

Žąsis turi būti jauna ir riebi ir ji bus skani ir trapi, kitaip jos mėsa yra kieta. Išvalius žąsį, reikia ją gerai ištrinti su druska nuo viršaus ir iš vidaus. Supjaustyk gerus obuolius į čvertinius šmotukus, nenulupant odos, ir prikimsk jais žąsį ir kepk kaip kalakutą tankiai laistydama nuvarvėjusiais taukais.

Dedant ant stalo obuolius galima išimti, apiberk cukru ir užpilk sunka. Vieton obuolių galima prikimsi supjaustytom šmotukus bulvėm arba kopustais.

KARŠTAS SALMONAS

Reikia vienos mažos blėtos "salmonų" (žuvis). Nuimk odą ir išimk kaulus. Išmaišyk salmonas su šake iki bus mažuosius šmoteliuose. Pridėk puskvortę pieno ir sudėjus viską į požiurą skauradą ar puodą uždėk ant ugnies. Sumaišyk 2 šaukštus miltų ir 2 šaukštus ištarpinto sviesto. Įmaišyk į salmonas ir pridėk pagal skonį druskos ir pipirų. Kuomet užvirs, išpilk į išsviežtuotą lėkštą blūdą, gerai apiberk virš baltos duonos trupiniais ir sen, ten uždėk šmotelius sviesto. Kepk iki paviršius

parus. Valgyk karštą su bulvėmis arba bulvine koše.

MAISYTOS DARŽOVES

6 morkvas
6 svogunus
6 bulves
1 šaukštuką druskos
1/2 šaukštuko cukraus
1/4 šaukštuko pipirų
1/2 puoduko taukų arba sviesto
1/2 puoduko pieno.

Viryk morkas ir svogunus viename puode, o bulves kitame, iki bus minkštos. Nusunk bulves, sumaišyk ir sugrask. Pridėk druską, cukrų, pipirus, taukus ir pieną, paskui pridėk morkas ir svogunus. Gerai sumaišyk ir padėk ant stalo dar karštus. Jei nenori taip greitai padėti ant stalo, įdėk į pečių, palikdama atdarys duris.

RYŽIAI SU KIAUŠINIAIS

Viryk 6 kiaušinius 15 minučių, sudėk juos paskui į šaltą vandenį. Gražiai nulupk kiaušinius. Išvirk vieną puoduką ryžių pasudintame vandenyje. Geriausia virti ryžius dubeltavame puode kur negaus progos prisivilti. Kuomet ryžiai bus gatavi, nusunk ir lengvai sudėk ant torielkos. Perpjauk kiaušinius į pusę ir sudėk puses ant ryžių, paspausdama, kad kiek giliau įeity. Užpilk ant ryžių ir kiaušinių šį dažalą.

Sumaišyk vieną šaukštą sviesto ir vieną šaukštą miltų, įmaišyk 1 puoduką pieno, pridėk druskos ir pipirų pagal skonį, virk keletą minučių.

RABARBORO (RHUBARB) PYRAGAS

1 puoduką cukraus
1/2 puoduko taukų
1 puodukas rozinkų
1/2 šaukštuko cinamonų
1/2 šaukštuko nutmego žiupsniuką druskos
1 šaukštuką sodos
1 puoduką rabarboro
1 1/4 puoduko miltų.

Gerai sumaišyk taukus, cukrų, druską, cinamonus ir nutmego. Tada pridėk rozinkas. Įmaišyk sodą į puoduką išvirto bet nesaldinto rabarboro. Pridėk prie pirmo mišinio. Galutinai pridėk gerai išsijotus miltus.

Sudėk į blėtą kur įtiesta ištaukuota tyra popiera. Kepk vidutiniai karštame pečiuje. Šis pyragas nėra brangus, o vienok yra skanus.

TORTAS IS MANNOS KRUOPŲ (FARINA)

6 trynius
1 puoduką cukraus
1 puoduką išvalytų, supjaustytų migdolų
1 puoduką mannos kruopų
1 šaukštą baking powder
6 plaktus kiaušinio baltymus
Sumaišyk gerai cukrų su kiaušininiais, pridėk migdolus, fariną ir plaktus kiaušinio baltymus. Sudėk į blėtas ir kepk vidutiniai karštame pečiuje 40 minučių. Tešlos išteks del trijų šmotų. Į tarpą gali sudėti uogų košės arba kokio kito mišinio.

MIGDOLŲ TORTAS

12 kiaušinių, atskirk baltymus
10 uncijų sumaltų migdolų
10 uncijų labai smulkaus cukraus
1 citriną, sunkas ir lupynas
3/4 puoduko krešėlių (crackers) trupinių.
Gerai suplak trynius ir cukrų. Pridėk citrinos sunką, migdolus ir trupinius; paskui suplak baltymus ir pridėk. Sudėk į lengvas blėtis. Kepk vidutiniai karštame pečiuje 3/4 iki 1 val. laiko. Kaip iškeps ir ataus, perpjauk per pusę ir įdėk į tarpą kokios nors uogų košės.

KALĖDOMS PYRAGAICIAI

2 puodukų rausvaus cukro
1/2 puoduko siropo arba medaus
1/4 puoduko sviesto
1 šaukštuką cinamonų
1/2 šaukštuko gvazdikų
1/2 šaukštuko nutmego
2 uncijos citrinų, sumaltų
2 1/2 puodukų miltų
1 šaukštą baking powder
1 kiaušinių
Sunka ir luobos 1/2 citrinos
2 šaukštus pieno.
Sudėk cukrų ir siropą ir virk pakol ištirps. Sudėk sviestą ir atšaldyk. Sudėk miltus ir prieškonius į vieną vietą, paskui sumaišyk viską kruvoj. Sudaryk pyragaičius ir kepk pečiuje nuo 8 iki 10 minučių.

ZELL SPECIALIAI

Geriausios rūšies Overkantai \$25.00

ZELL CLOTHING CO.
1366 So. Halsted St.

Atdara vakarais ir nedėlioj. Musų siuvėjas kalba lietuviškai.

Seimininkėms patarimai

Mažus plyšius ir skyles sienoje užlypti. — Padaryk iš gypso (Paris plaster) minkštą košę, kirmšk tuojaus į plyšį ir nulygink su geleže. Sumaišyk tik po truputį, kadangi gypas lengvai stengsta. Jeigu yra smulkių baltų smilčių, galima truputį

įmaišyti, bet jei ne, tai ir be jų galima apsleiti.

Pieno stalinius peilius surudyjus galima nušveisti šitaip: Ištepk peilius alyva, gerai ją trinamas ir padėk 48 valandoms, paskui paimk negesintų kalkių smulkiai sumaltų ištink kol nuimsi rudis. Reikalaujant peilių galima šveisti, per naktį palaikius sualiejnotus.

KVIEČIAME VISUS PUBLISKAS AUCTION

Pas

PETER A. MILLER

JEWELRY-KRAUTUVI
2256 W. 22 St., Chicago

Netoli Oakley Ave.

Deimantai, laikrodėliai tikro aukso, jewelry ir silverware ir t. t. Bus paroduoti už geriausį pasiūlymą. Pirkite švenčių dovanas jūsų pačių kaina.

Seniausia lietuvių Jewelry krautuvė South West Side apilinkė
Atdara kiekvieną vakarą iki 10 val.
Yra like geriausi tavorai del jūsų pasirinkimo

"KRIVULĖ"

Vienintelis Lietuvoje iliustruotas valstybės ir visuomenės gyvenimo mėnesinis žurnalas.

Jei nori pažinti Lietuvos kraštą, valstybės vyrus, mūsų tautinio atgimimo, mokslo ir meno darbininkus, rašytojus, visuomenės veikėjus skaityk "KRIVULĖ".

Jei nori atsilikti nuo mūsų literatūros ir meno augimo, nuo valstybės ir visuomenės gyvenimo, — turėk savo namuose "KRIVULĖ".

Jei nori pažinti pasaulį ir jo valdovus mūsų kaimynus ir draugus, — jei nori pamatyti, kaip lietuviai svetur gyvena, — visa tai rasi "KRIVULĖJE".

"KRIVULĖ" leidžia ir redaguoja KAZYS PUIDA. "Krivulės" kaina: Metams 30 litų, pusei metų 15 litų. Užsienioose (išskiriant Latvija ir Vokietiją) 40 litų (4 doleriai).

"KRIVULĖS" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
Kaunas, Mickėvičiaus g. 26.

DRAUGAI!

Užsisakykite sau ir savo giminėms Lietuvoje jaunimo laikraštį

"ŽIEŽIRBA"

Jį leidžia Lietuvos socialdemokratų jaunimo sąjunga "Žiežirba".

Išsina kas mėnuo Kaune.

KAINA: Amerikoj — metams 60c
Lietuvoj — metams 30c (3 lit.)

Adresas:

"ŽIEŽIRBA", KAUNAS,
Kęstučio g. 40, b. 1. Lithuania

1910

No. 1910. Butinas rubas mūsų mažiems kavalieriams šaltam orui užėjus. Pasiūti jį galima greit ir už mažą pinigą, o krautuvėje jįsi kainuos net keletą dolerių.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima priegauti pinigų arba krasos ženkeliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienų: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdeu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

Dovana
Visai
Šeimynai

\$395 ir augščiau

Grojikliai pianai yra atimti atgal už neišmokėjimą. Štai jūsų proga gauti didelį bargeną Kalėdoms. Kainos labai mažos, kad jas minėjus. Tikrai keletas jų liko.

Kaluzny & Company

5053 South Ashland Avenue
Real Estate Ofisas

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

8101 So. Halsted St., kampa 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akuserijos kolegiją; ligai praktikuoti Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sazi-ningai patar- nauja, visoki- se ligose prieš gimdymą, laika gimdymo ir po gimdymo. Už dyka pa- ramos, da ir ki- tokiose reika- luose moterims ir merginoms. Kreipkitės o ra- site pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Dr. Herzman persikėlė nuo 3410 So. Halsted St. į

3235 S. Halsted St.

DR. HERZMAN — IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akuseris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas: vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 8th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, nuo 6 iki 7:30 val. vakare. (Dienomis: Naktį: 3110. Naktį: Drexel 0950 Boulevard 4186)

3235 S. Halsted St.

Val. 9—10 A. M. ir po 8 val. vak. Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2—6 vak. Residencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare.

Dr. J. M. Chrzan

Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapimo ligas. 1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St. Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Armitage 3995. Res. Keystone 4130.

Phone Lafayette 3868

Dr. P. L. Chadovich Dentistas

Gydu dantis moderniskiu būdu nebrangiai. Darbas garantuotas. 4204 Archer Ave.

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard

(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patologijos Berlino Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvio ligų ir žarnų inkstų, reumatizmo, nervų moteriškų, vyriškų ligų ir visu nesveikumu.

Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.

1545 W. 47th St., netoli Ashland Ave.

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1989

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 8 deina ir 6:30 iki 9:30 vakare. 4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107 Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas 3303 So. Morgan St., Chicago. Telephone Boulevard 2160 Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 4442 So. Western Ave Tel. Lafayette 4146

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų Ofisas 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiovos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet. Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave. Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų 1724 So. Loomis, kampa 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St. Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9698 Residencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriškų ir visų chroniška ligų Ofisas: 8103 So. Halsted St., Chicago arti 81st Street Valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadienis 10—12 dien

Jei abejojai akimis, pasitark Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist Tel. Boulevard 6487 4649 S. Ashland Ave. Kampa 41-tos ant 2 lubų

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniška ir slapų ligų Gydo su pagalba naujausiu metodu X-Ray Spinduliais

Ofisas 1890 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietį

Buras 4204 Archer Ave. Kampa Sacramento Ave. V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30

Telefonas Lafayette 3878-7716

Dr. J. W. Beaudette

KAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienis. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:

Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienioose:

(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pilnųjų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Nabašninko Gomperso
vieton Darbo Federacijos
vykdomoji taryba išrinko
angliakasių unijos kasnin-
ką, William Green. Jisai
prezidentaus iki sekančios
metinės Federacijos konven-
cijos.

Nors skelbiama, kad Wil-
liam Green esąs išrinktas
vienu balsu, bet Federacijos
taryboje, matyt, ėjo aštri
kova dėl prezidento vietos.
Pirmasis vice-prezidentas,
James Duncan, protestuo-
damas prieš tarybos nusista-
tymą, net **resignavo**. Jisai
pareiškė, kad jisai, kaip
Gomperso draugas ir ben-
dradarbis per keturiasde-
šimts metų, turįs daugiau
teisės stoti Amerikos Darbo
Federacijos priešakyn, negu
kas kitas.

Iš Duncan incidento ma-
tome, kad po Gomperso mir-
ties jau prasidėjo **varžytinės**
dėl vadovybės Amerikos
Darbo Federacijos viršūnėse.

Kad Duncanui nepavyko
įsiskverbti į prezidentus, tai
gerai. Jisai buvo bene pats
atžagareiviskiausias tarpe
Amerikos Darbo Federaci-
jos vadų. Jisai ne tikitai iš-
tikimai tarnaudavo Federa-
cijos vadui, bet dažnai buda-
vo „gompersiškesnis“ ir už
patį Gompersą.

William Green gal nėra
daug pažangesnis už miru-
sįjį prezidentą, bet jisai yra
mažiaus surištas senomis
Darbo Federacijos tradicij-
mis. Jam bus lengviau, jei-
gu gyvenimas reikalaus, pa-
kreipti Federacijos politiką
į naujas vėžes.

Greeno išrinkimas turi
dar tą reikšmę, kad Ameri-
kos Darbo Federacijos prie-
šakyje dabar stovės žmogus
iš angliakasių unijos, kuri
yra stambiausia darbininkų
unija Amerikoje. Gompers
buvo iš palyginamai ne-
žymios, cigarų dirbėjų, uni-
jos; taip pat iš panašių ne-
didelių unijų buvo ir daugė-
lis jo pagalbininkų.

Su naujuoju prezidentu
vadovaujamoji rolė Federa-

cijoje pereina į Didžiosios
pramonės darbininkų atsto-
vo rankas. Jeigu Darbo Fe-
deracijoje laikui bėgant su-
stiprės ir kitų stambiųjų
unijų įtaka, tai visame Ame-
rikos darbininkų judėjime
tūres pradėt reikštis kitokia
dvasia, negu viešpatavusio-
ji iki šiol.

Yra ne pripuolamas daly-
kas, kad Amerikos Darbo
Federacija per 43 savo gy-
vavimo metus nesugebėjo
prieiti prie idejų, kuriomis
vadovaujasi šių dienų pramoninis proletariatas visose
stambiojo kapitalo šalyse.
Federacijos politiką nusta-
tydavo žmonės ne iš stam-
biųjų, bet ir smulkųjų arba
atsilikusių pramonės šakų.

Stambiųjų pramoninių dar-
bininkai arba visai nebuvo
organizuojami Darbo Federa-
cijon, arba, jeigu ir prisidė-
davo prie jos, tai nesijau-
davo „kaip namie“. Milži-
niškoji plieno industrija,
pav. yra beveik neorganizu-
ota. Mainieriai buvo pa-
sitraukę iš Federacijos. Ge-
ležinkelių darbininkai tik
pastaruoju laiku ėmė už-
megsti ryšius su Federacija.
Rubų gaminimo industrijoje
dauguma stambiųjų dirbt-
vių darbininkų yra susimėję
į nepriklausomas unijas.

Darbo Federacijoje vado-
vavo tokių pramoninių darbi-
ninkų vadai, kuriose skirtu-
mas tarpe „darbdavių“ ir
„darbo ėmėjų“ dažnai yra
nepakankamai aiškiai pasi-
reiškęs. Iš to ir kilo gom-
persinė „harmonijos“ poli-
tika.

Jau geležinkelių darbinin-
kų organizacijų susitarti-
mas su Darbo Federacija pa-
darė į ją tiek įtakos, kad
šiemet Gompersas ir jo drau-
gai buvo priversti žengti į
radikalinės politikos dirvą
ir remti La Follette'ą. Kuomet
Federacijoje pasidarys
vadovaujanti jėga angliaka-
sių unija, kuriai tenka be
paliovos vesti kovą su kapi-
talistais, tai Federacija tu-
rės pakrypti ton pusėn dar
griežčiau.

Mainieriams vadovaujant,
be to, Federacija gal suge-
bės lengviau pritraukti prie
savęs kitų stambiųjų pramon-
inių darbininkus.

Mes tečiau nenorime pa-
sakyti, kad naujasis prezi-
dentas ims tuojaus ir nuves
savo organizaciją pas radi-
kalus arba socialistus. As-
meniskai jisai gal nesuval-
dins žymios rolės Federaci-
joje. Išrodo, kad į prezi-
dento vietą jisai buvo įstaty-
tas daugiausia mainierių
unijos prezidento, p. Lewis'o,
pastangomis. Pas Lewis,
dar Gompersui gyvam esant,
mėgino pats į tą vietą įeiti.
Ta jo pretencija padarė visą
Darbo Federacijos valdybą
jo priešaui. Todel dabar ji-
sai pats negalėjo patapti Fe-
deracijos prezidentu, ir jisai
pasistengė praversti Greeną.
Nebus nieko nuostabaus, jei-
gu p. Lewis vėl pastatys sa-
vo kandidatūrą sekančioje
Darbo Federacijos konven-
cijoje.

Mainierių unijos vadas
yra republikonas. Buvo

girdėt, kad Coolidge ketina
duoti jam vietą savo kabi-
nete už tai, kad jisai agita-
vo už Coolidge'ą per rinki-
mus.

Green su Lewisu veiks
Darbo Federacijoje prieš
tuos elementus, kurie remia
demokratų partiją. Rezulta-
te turės paimti viršų tie
darbininkų vadai, kurie sto-
ja už nepriklausomą darbi-
ninkų veikimą politikoje.

Apžvalga

KUN. GARMUS NELAIMEJO

S. Bostono „Darbininkas“
praneša, kad kun. Garmus
byloje prieš buvusį „Sanda-
ros“ redaktorių, p. V. Šliakį,
prisiėmė teisėjų (džiurės)
nuomonės nesutaikė, todėl
nuosprendžio nebuvo išnešta
jokio.

„Darb.“ tečiau sako, kad
byla esanti „atidėta“, — kas,
žinoma, yra melas. Kuomet
„džiurė“ nuosprendžio neišne-
ša ir teisėjas ją paleidžia, tai
tyrinėjimas yra pabaigtas. Kle-
rikalinis S. Bostono laikraštis
mėgina užslėpti tą faktą, kad
kun. Garmus nelaimėjo. Jisai
žmonėmis ir savo paties paste-
ramina kunigo šalininkus, kad
byla busianti iš naujo nagri-
nėjama sausio 19 d. 1925 m.

Kun. Garmus apskundė p.
Šliakį dėl korespondencijos
„Sandaros“, kur buvo para-
šyta, kad Garmus praleidęs su-
rinktasias Amerikoje aukas,
gyvendamas Vokietijoje su
dviem mergom. Byla ėjo kri-
minaliam teisme ir tęsėsi nuo
gruodžio 10 d. iki gruodžio
17 d.

Nesmagiausias dalykas kun.
Garmui buvo tas, kad teismas
nolaido klerikalinio „Darbinin-
ko“ administratoriui, p. Knei-
nui, versti kunigo liudymą
kun. Garmus nelaimėjo. Jisai
žmonėmis ir savo paties paste-
ramina kunigo šalininkus, kad
byla busianti iš naujo nagri-
nėjama sausio 19 d. 1925 m.

„Kleivis“ sako:

„Pradėjus šitą žodį ai-
skinti plačiau, pasirodė, kad
kunigų supratimu davta, ka-
tai silpnaprotė, o klerikais
stėčiai beprotė. Tai ve kaip
kunigai žiūri į tas moterė-
les, kurios kas dieną bėga
bažnyčion, kas savaitę len-
da išpažintis, nešioja ilgus
rašančius...“

RUOSIASI FRAUCUJON
DARBO IEŠKOTI

ZAPYSKIS, Kauno apskr.
[L.-va]. — Čia organizuojasi
keliolika šeimynų važiuoti į
Prancūziją darbo ieškoti. Va-
žiuoti nori ypatingai tie darbi-
ninkai, kurie neteko darbo
„Ežerėlio“ durpynui bankro-
tavus. Tam reikalui emigran-
tai spiečiasi į tam tikras pa-
rišas, kurios mano iš Klaipėdos
plaukti laivu. Ar tie darbinin-
kai važiuoja darbdavių kvie-
čiami ir kokiomis sąlygomis —
tikrų žinių nėra.

GELEZINKELIŲ KONFE-
RENCIJA SU SSSR.

KAUNAS, 3. XII. [E.]. —
SSSR. pasiūlymus, sušaukti
Lietuvos, Vokietijos, Latvijos,
Estijos ir SSSR. eilinę geležin-
kelių konferenciją Maskvoje.
Estijos ir Vokietijos vyriausybė
atmetas. Spėjama, kad konfe-
rencija įvyksianti Vokietijoje.

Kazimieras Buga

[„L.“] Kaz. Buga gimė 1879
m. Pažiegyje (Dusetų par., Za-
rasų apskr.) 1897 metais, išlai-
kęs progimnazijos egzaminą, įs-
tėjo į Petrapilio kunigų semina-
riją, bet joje vienus metus teis-
buvo. Po kiek laiko kun. A.
Dambrauskas, prof. kun. P. Bu-
čys ir kun. J. Tumas, rodos, pir-
mieji pastebėjo, kad Bugai rupi
kalbos dalykai, kad Bugos apie
juos giliau nusimanoma, kad
tais dalykais jo ir sergama. To-
liau Buga pasižįsta su Ed. Vol-
teriu ir Kaz. Jaunium. Susiarti-
nęs 1902 m. su Jaunium, Buga
tampa jo sekretorium; besekre-
toriuojuamas suvartoja iš Jaun-
iaus kalbos mokslo visą, ką ga-
lėjo prie jo bedirbdamas prieiti
ir sutvarkyti.

Išlaikęs 1905 m. Petrapilį eg-
zaminą iš viso gimnazijos kurso,
stoja tais pačiais metais Buga į
Petrapilio universitetą, į jo kal-
bų mokslo skyrių. Jau bestuden-
taudamas parašo „Aistiškas stu-
dijas“. Begyvendamas Petrapilį
ir bestudentaudamas tenai ar-
čiau suina su žymiausias tuo
laiko kalbos tyrėjais — su aka-
demikais Fil. Fortunatovu ir
Al. Sachmatovu, su prof. Bau-
douin de Courtenay...

Naudodamasis Petrapilio kny-
gynų šaltiniais, tais mokslo
kun. Garmus nelaimėjo. Jisai
žmonėmis ir savo paties paste-
ramina kunigo šalininkus, kad
byla busianti iš naujo nagri-
nėjama sausio 19 d. 1925 m.

Nuo 1909 metų Buga atsidė-
davo ypačiai mūsų kalbos žodynui.
1912 m. iš Mokslių Akademijos
gauna suredaguoti ir išleisti an-
trąjį tomą A. Juškevičiaus žody-
no. Tarp 1905—1913 metų Bu-
nelaido klerikalinio „Darbinin-
ko“ administratoriui, p. Knei-
nui, versti kunigo liudymą
kun. Garmus nelaimėjo. Jisai
žmonėmis ir savo paties paste-
ramina kunigo šalininkus, kad
byla busianti iš naujo nagri-
nėjama sausio 19 d. 1925 m.

1920 m. Buga su savo žodyno
skryniomis pargrįžta į Lietuvą.
Čia tuojuo pveda jam švietimo
Ministerija suorganizuoti lietu-
vių kalbos žodyno leidimą. Čia,
Kaune, Buga su keliais kitais
mokslo žmonėmis sudaro netru-
kus ir Humanitarinio Fakulteto
branduolį: iš to branduolio dygs-
ta palengva ir visa to Fakulteto
sudėtis. Antrasis A. Juškevi-
čiaus žodyno tomas dabar tėra
išėjęs Petrapilį. 1924 metų pra-
džioje pasirodė ir K. Bugos su-
darytas „Lietuvių kalbos žody-
nas“ (I-sis sąsiuvinis, ligi žo-
džio anč-traukas).

K. Buga buvo vienintelis di-
džiojo mūsų kalbos mokslo spe-
cialistas, kurs tam mokslui visi-
škai atsidėjęs, tyrė visą lietuvių
kalbos giminę (visą aiščių kal-
bą). Tirdamas tą mokslą plačiai
ir giliai, Buga rūpinosi suvartoti
jam visą, ką gali tam mokslui
duoti gyvoji mūsų kalba, jos is-
torija, šaltiniai ir lyginamasis
indoeuropiečių kalbos mokslas
su didžiausiais savo specialistais.

Su K. Buga mūsų moks-
las nustojo didžiausio savo šūlo,
didžiojo savo tyrėjo. To šūlo,
drauge su mūsų kalbos mokslu,
nustoja ir visas lyginamasis in-
doeuropiečių kalbos mokslas,
mūsų Universiteto Humanitari-
nis Fakultetas, kalbos mokslo
jaunuomenė, mūsų kalbos mo-
kytojai Lietuvoje, visa Lietuva...

Kaip čia ką pradėsim tame
moksle nebeturėdami K. Bugos
— man senuli, sunku ir suprasti:
be jo lyg nebegalimas tas
mokslas... Bet dirbkite, seniai ir
jaunesnieji mokslo žmonės, dirb-
kite nenulicdami rankų ir tuo
bent kiek, kad ir taip vėliai, atsi-
lyginkite tam atsiskyrusiam iš
mūsų tarpo didžiuliui mūsų kal-
bos mokslo darbininkui! Tiek
tuo tarpu. Liūdna, skaudu!
J. Jablonskis.

Argalas

Du Pranašu.

[„L. Z.“] Buvo tai labai se-
nai, gal prieš 19 šimtmečių.
I bažnyčioje atėjo tulas žmo-
gus ir pamatęs ten įrengtą
turgavietę — pasiėmė botagą
ir visus pirklius juo pavaišino.
Dėliai to pirkliui turėjo aplėis-
ti pelningą vietą. Gal nuo to
laiko į pasaulį atėjo ir vadinā-
moji tolkučkė.

Paskui tasai žmogus, ėmęs
skelbti naujas brolybės, mēlės
idejas, įsigijo sau pręks-
nes pirkliai, o dabartiniskiai
spėkiantai nenorėjo atsiskak-
ti tu pelningą vietą.
Nežvelgdamas į tai, jis ke-
liavo po šalį ir kur tik apsis-
tojo — minios klausė jo kalbų,
mokinios, ir gimė nauja žmo-
nija era.

Tą žmogų ėmė priešai perse-
kioti, pasitelkę daugiau savo
šalininkų ir užpuolė jį tuo me-
tu, kai jisai su mokiniais mel-
dėsi.

Mokiniai nenorėjo atiduoti
Mokytoją priešais ir vienas
tų mokinių išsiėmė kalaviją ir
nukirto vienam puolikį ausį.
Mokytojas papieškė mokinio
elgesį, priverstė nuleisti kalavi-
ją, o patsai pridėjo nukentėjus-
iam ausį ir stebuklingu būdu
išgydė.

Bet tasė Mokytoją jo prie-
šai, niekieno, kankino, bet jis
bavo kantrus, teisingas savo
mokslo ir pasiryžęs buvo už
ideją mirti.

Jį nukryžiuavo. Mirdamas nuo
kryžiaus jisai tarė: „Atleisk
jiems, Viešpatie, nes nežino,
ką daro“.

Jo mokslą pasekė minios
žmoniy. Jo mokiniai lygiai
kankiniais mirė, bet nė vienas
hemokindamas minią nesidėjo
kiešieniu akmenio, kuriuo ga-
lėtų apsiginti. Nes jie buvo į-
sitikinę savo skleidžiamos ide-
jos skaitume.

Kai man motka pasakoją,
jog seniau iš Kauno į šiaulius
reikėdavo arkliais keliauti —
dievaž netikui. Kuris perka-
nas tiek būtų kantrybės turė-
jęs? Aišku, motina juokauja...

Kelionė nuo Kauno į šiau-
lius arkliais nuėjo į legendarę
praeitį jau mūsų kartai, o kas
bus dar už 100 metų? Aš gi-
minas, radau gelžkeli, radau
vaikštinėjančius traukinius:
reiskia, jie jau senai, senai.
Gal nuo pasaulio pradžios —
labai aš žinau.

Ir dabar man pasakoją, kad
žydų žemėj, Palestinoje buvo
žmogus, kuris darė tą ir tą,
mokėjo taip ir taip. Skleidė
savo idejas be peštynių. Ir
kai jį nuvedė pas aukštus val-
dininkus, taip sakant, tu laikų
žvalgybos skyriun tardyti, ka-
me jis buvo plakamas, kanki-
namas, jisai nesipriešino.

Visą tai girdėdamas, dievaž
negalioji įtikėti, kad tai kada-
isia buta tokių idejose skleidė-
jų, kurie sugebėjo žodžiais ke-
rėti ir išganyti vesti minias,
nesimdamai jokių kitų priemo-
nių. O kodel negalioji įtikėti ir
aš, ir Petras, ir Antanas, ir ki-
ti — pamatysime.

Paauily gimė kitas pranašas.
Uždėjo atvirkščiai susegama
apykale, į vieną kišenių įsi-
dėjo mauerį, į kitą braunin-
gą. Paskui savęs vėžėsi 42
cmtr. armatū ir del viso jo i-
rankovę įsivare kulkosvaidį.

Bažnyčioje įsteigė kolonija-
le ir gutaperničių lazdu pre-
kybą, o pats išėjo į platų pa-
saulį minias į doros kelią ves-
ti.

Nuėjo į turgavietę, pasistatė
silkinę būčką, patsai užsitpo-
ant jos, apsisitė armotomis,
ir pridėjo nuvargusias minias
doros mokinti.

Minios, iš tikrųjų nuvargu-
sios, gaudytė gaudytė gaudytė
žodį, bet kai pažvelgia į rus-
čiai dūlsciančią armotą tūlą
— gaurai kratosi.

„Štai tas, kuris mirė už
mūsų nuodėmes ir kurio mo-
kslą aš atstovauju, — liepia
man vesti jus štai tuo, ne ki-
tu keliu“.

Minia nerimsta, revolveris
pamokslininko kišeniuje „pup-
so“.

—Pala, Tamsta, kaip ten
tave tikriau pavadinus, — atsi-
liepia vienas balsas.

Ne čia busi patekęs.

Čia turgavietė ir mes norime
pasitarti tarp savęs mūsų die-
nos reikalais.

—Ką? Kas čia pasakė?

Revolveriu pykši, armota
dunkst, kulkosvaidžiai tra-tra-
tra...

—Kas dabar paabejos mano
argumentais? Kas drįs man
pasakyti priešingą žodį.

Na, kas čia tau, ponuli, be-
drįs...

...

Bėdina mamaitė!

Kad ji žinotų, vargšė, kad
tasai kankinys, apie kurį man
kas vakaras ji pasakodavo, ir
kuriam liepdavo melstis, —
yra tik fikcija. O fikcija jis
virtu tuo metu, kai atėjo nau-
jas pranašas su pasekėju, brau-
ninais apginkluotu, buriu ir
keliais šuviais, o gal savo gink-
luota išvaizda išgujo iš mano
sielos tą gražų, tą kudikystėje
numylėtą, išsvajotą kankinį,
kuris nemokėjo ir savo mo-
kinį neleidė šuviais mokytį
žmones. Ir išgujo ne vien iš
mano sielos...

O tai padarė tik vienas kitas
„pašvestos“ rankos paleistas
šuvis. Ir tai ne į žmogžudžio
kruvinę, gyvybę beginant... bet
beginant savo ranka naujos
rugišės pagamitą prekyvietę...
argumentų vietoj.

Povylys, pabugęs Romos
stambeldžių persekiojimo, vie-
ną gražų rytą pasiryžo šprukti
iš Romos. Užmiestyje sutiko
Nazarietį becinantį į Romą.

—Quo vadis, Domine, — pa-
klausk Povylys.

Einu į Romą antrą kartą
mirti... atsakė Nazarietis.

Povylys susiprato ką darąs,
susiprato kaip šiaudadušiskai
bėga nuo to, kam buvo pasi-
šventęs ir grįžo į Romą ir liko
nukankintas.

Jei šių dienų Povylys sutik-
tų einantį antrą kartą mirti už
jį ir mus Nazarietį, pasakytų:
—Laimingos kelionės! Pa-
tarčiau vistik pasimti braunin-
gą — ką gali žinoti, o — jis ge-
ras: per šimtą žingsnių 5 cen-
timetrų lentą lyg morkvę ima.

Tikybines misijas
Lietuvoje

Tikybinių misijų, taikomų mu-
sų laikų tikintiesiems, istorija
prasidėjo jau keliais metais
anksčiau prieš karą. Jų pionie-
riumi yra lietuvis vienuolis ka-
pucinas tėvas Kazimieras (Ku-
dirka). Tai energingas, pasišven-
tęs savo darbui žmogus. Prieš
karą rusų valdžia jam darė daug
sunkenybių ir sunku budavo tas
misijas suorganizuoti, bet visgi
kartais pavykdavo. Tapus Lietu-
vai nepriklausomai, rodos, užper-
nai tėvas Kazimieras sugrįžo iš
Lenkijos Lietuvon, gavo Ukmer-
gėje senosiuose vienuolyne mu-
ruose teisę organizuoti kapucinių
vienuolyną ir vėl nieko nevaržo-
mas pradėjo savo misijų darbą
Lietuvoje, t. y. savo, kaip dva-
siško, pareigas eiti.

Tačiau tarp jo prieškarinių ir
dabartinių misijų yra didelis
skirtumas. Tada jis sakydavo
pamokslus nebudamas jokiai po-
litinei partijai užsiangažavęs.
Trumpai tariant, jo pamoksluo-
se tada nebudavo partinio kovo-
tojo žymų, o vien budavo mo-
koma tikintieji, kaip turi elgtis,
kaip turi melstis, kad galėtų bu-
ti geri katalikai.

Šiemet man teko visai netikė-
tai pasiklausti tėvo Kazimiero
pamokslų Griškabudyje. Misi-
jos buvo sv. Mykolo atliadų me-

tu ir tęsėsi veik penkias dienas
ir, apčiuopai skaitant, jose apsi-
lankė virš šešiasdešimts tuk-
stančių žmonių. Griškabudis yra
vienuolio gimtoji parapija, tad
jis sakydamas pamokslus, įdėjo
į juos gal net daugiau sielos, ne-
gu kur kitur, nes sakė juos sa-
vo artimiesiems. Jis kalbėjo apie
nuodėmes, apie atlaidsus, apie ge-
rus darbus, maldas, apie artimo
meilę, draudė nuo girtuokliavi-
mo, paleistuvavimo net prisai-
kindamas ir tt.

Tai viskas atatinka vienuolio
ideologijai. Bet veik kiekvienam
pamoksle lietė politiką, patrioti-
nių stygų veik visai nesigirdėjo,
net dažnai buvo aukštinama ka-
tališkiškoji Lenkija. Labai rėžė
ausį ypač šioki jo žodžiai, pasa-
kyti paskutinio pamokslu metu:
„Tarp savęs gyvenkite kaip bro-
liai sesers... bet jeigu ateis pas
jus koks liaudininkas, socialist-
as — mazgotė, šluota paėmę vy-
kit juos lauk...“ Čia tai jau iš tik-
ro su artimo meile labai nesu-
taikomi žodžiai, ypač, kad pana-
šiu matu nebuvo matuojami ki-
tatikiai liuteriai, izraelitai. Tai
visai priešingai Kristaus skelbtai
artimo meilei pamokslų leitmo-
tyvai, nekalbant jau apie tai,
kad valstybiniu atžvilgiu jie sta-
čiai žalingi, kaip skleidžią ne-
apykantą tarp vienos valstybės
ištikimų piliečių.

Paskui man teko pavaikšiot
po kaimus, lankant, savo paži-
stamus, gimines ir žagres drau-
gus. Veik visur tekdavo paliesti
pačių kaimo gyventojų iniciaty-
va pamokslų sukeltas mintis.

Vienas mėgstas išsigerti uki-
ninkas net kepturė užmėręs na-
mie, ateina pas mane ir tarp kit-
ko sako: na, tu geras vyras, tai
paaiškind man. Ve dabar tas
vienuolis tai pasakoją, pasako-
jo, saikdino... tai, ve tos bobė-
rės, kur jau viska atgyveno, tai
verkia, verkia, tos davatkėlės,
kur visai negyveno, tai verkia,
verkia... na, o sakyk ką man da-
ryt?... na, o kodel vienuolio bro-
lis geria?... o kodel kunigai ban-
kininkai kupčiauja, žmones su-
ka?

Kai del senoviskų rimtų uki-
ninkų ir jų šeimynų komentarų,
tai jie visur stotami ir daromi
rimtai ir visur randi tuos su-
klupimo punktus: kunigėlis mo-
kina, rodos, gerai, bet kodel gy-
venime nėra, kaip mokina, ko-
del pruseliai ir cecilikai doresni
žmonės, kodel kunigėliai taip
ant tų pinigų pasigošėję ant tu
vytų (tarnybų), kodel jie baž-
nyčiose nemokina taip, kai kitą
syk, kodel jie neišleidžia tokių
gražių knygų, kaip kitą syk bu-
vo Pankštines (kunigo Tatarės
parašytos)? ir t. t.

Girdint tokius kaimo žmonių,
tai yra plačiųjų Lietuvos pilie-
čių masių balsus, darosi aišku,
kad katalikybė eina blogais ke-
liais, o iš to nėra naudos nė pa-
čiai tikybai, nė dar labiau val-
stybei. Lietuvos gyventojų pla-
čios minios, neįėjusios dar nau-
jų gyvenimo principų

Opiausias šių dienų latvių klausimas

Siandien užvis opiausias latvių klausimas yra pilietybės klausimas. Pilietybės įstatymas buvo dar išleistas 1919 m. prie laikinosios vyriausybės. Šiuo įstatymu galėjo pasinaudoti tie latvijos gyventojai, kurie prieš karą, t. y. prieš 1914 m. rugpjūčio mėn. 1 d. gyveno latvių dabartinės valstybės sienose ne mažiau kaip 20 metų. Toks, iš dalies įstatymas latvių gyventojams, be to ir patiems latvių tautybės asmenims, yra nepakenčiamas.

Ypač 1905 met., kai plėtėsi Rusijoje revoliucija, daugelį latvių tautybės teko, gelbint nuo rusų kazokų savo gyvybę, bėgti į Rusijos gilumą, kur galėjo ramiai gyventi. Daug latvijos inteligentijos, negaudami savo krašte nuolatinio darbo, buvo versti taipogi persikelti gyventi į Rusiją arba į Ameriką ir t. t.

Dabar, sugrįžę į savo gimtinę, jie negali gauti pilietybės. Pilietybei paduotus prašymus svarsto ministerių kabinetas, kuris kreipia, pasak "J. Zin", 248 Nr. domės — prie kokios partijos priklausę, todėl dažnai esti atsitikimų, kad prašymas neteisėtai esti sprendžiamas.

Dabar manoma iš 20 metų trumpinti į 10 metus. Toks didelis sutrumpinimas sukėlė latvių tarpe didelį nepasitenkinimą ir vyriausybės įtarimą.

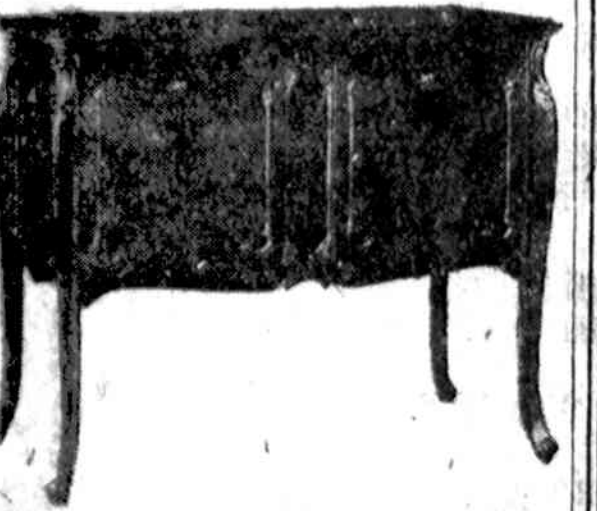
Ministerių kabineto, pirminkas yra viešai paskelbęs, jog šiuo nauju pilietybės įstatymu jis į latvijos pilietybę arti 30,000 žmonių. Bet toks jo apskaitymas esąs neteisingas, nes įeis daug daugiau.

Štai "Latvio" redaktorius ir seimo narys Bergas savo laikraščio 933 nr. įrodo, jog naujų pilietybių bus apie 30,000, o 220,000 žmonių. Be to, latvių universiteto prof. filos. d-ras Zilnė "J. Zin." 248 nr. taipgi įrodo, jog šiuo nauju pilietybės įstatymu pilietybę padaugės ne 30,000, o 220,000 asmenų.

"Latvio" redaktorius apskaito, jog iš 220,000 žmonių galės rinkti į seimą arti 100,000, tokiu būdu, į latvijos seimą pateksia naujų atstovų arti 10 žmonių, kurie busią žydų tautos.

Tokių didelių žmonių skaičių susidomėjo visos latvijos partijos, organizacijos ir net ta spaudos dalis, kuri palaiko vyriausybės darbus, kaip "J. Zinias". Šis laikraštis veik visą laiką gynė pilietybės reikalą vyriausybės sumanymus, bet dabar jau sprendžia, taip, kad

Pirkite Kalėdų Dovanas iš muzikos sryties

Didelis pasirinkimas muzikalių instrumentų.

Pianų, Columbia Grafonolų, žinote, kad Kolumbijos Grafonolų ir rekordai yra geriausi visam pasaulyje. Užlaikome visokius volėlius del pianų. Siunčiame į visas dalis Suvenyčių Valtijų. Katalogus siunčiame ant pareikalavimo. Taisome ir dirbame visokius muzikalius instrumentus. Pardavome ant lengvų išmokėjimų.

International Music Store
1722 West 47th St.,
CHICAGO, ILL.

ši klausimą pavestų referendumo keliu visai tautai išspėsti. Šis sumanymas, jeigu jį gyvendins, būtų ne žydu naudai, žinant, jog latvijoje yra didelis nepasitenkinimas žydais.

Tokių būdu, tie laikraščiai, kurie palaikė vyriausybę — susigriebė kitaip kalbėti. Vyriausybės organas, kad ir "Lat. Vestn." nesistengia su privačiais skaičiais ginčytis ir paskutiniu laiku visai tuo klausimu tyli.

Ypatingai daug galėtų įgyti latvių pilietybę tie asmenys, kurie dabartiniu laiku gyvena užsieny, kaip Vokietijoje ir Rusijoje. Vokietijoje gyvena daug vokiečių dvarininkų, kurie veik visai yra prisidėję prie Bernonto avantiūrių ir negali veik grįžti į latviją, kaip ne šio krašto piliečiai. Rusijoje gyvena žydai, kurie tuoju priimtų latvių pilietybę ir važiuotų latvijon.

Latvijoje kyla ir toks klausimas: jeigu įsigyventų šie 200,000 žmonių latvijoj, tai ką jie veiktų? Latvių ekonominė padėtis, ypač šiais metais, bloga. Bedarbių skaičius ir be jų yra didelis — vien Rygoje bedarbių yra arti 3000 žmonių; provincija taipogi be jų netuščia, nes, kaip "J. Zin", 248 Nr. rašo, fabrikai evakuoti, pramonė sustojusi ir t. t. Dabartinė visa latvijos jūros ir žemės prekyba tris kartus sumažėjusi, kaip buvo 1913 met., ir tas laikraštis stato klausimą, nebežinodamas kaip į jį atsakyti "Kur" dėsimė tą didelį žmonių antplūdį, kuris nenorės verstis žemės darbu?"

Žydai deda įvairių pastangų, kad vyriausybė, pakeistų jų naudai pilietybės įstatymą. Už tai žydai palaiko vyriausybę ir kelius kartus iškelbėjo jau nuo ministerių kabineto krizio.

Galimas daiktas, kad vyriausybei teks iš dalies šis įstaty-

mo projektas perdirbti, nes kai kuriose vietose pradėjo rašyti net protesto rezoliucijas. Be to, kyla rimtas klausimas — ką tie latvių svetimtatai, kaip žydai, vokiečiai ir kit. gali duoti teigiamo latvių valstybei? — A. Sambrintas.

Lenkų darbai latvijoje

Latvių seimo lenkų atstovas Verzbickis yra įnešęs seimui paklausimą kur kelia nikšten, kad liukštos apskritys viršininkas, išduodamas vietos gyventojams pasus, išrašydavęs pasuose prieš jų norus — "latvių tautybės".

Seimas, kad ištirtų Verzbickio skundą, pasiuntė tam tikrą komisiją vietoje ištirti, dalyvaujant joj pačiam Verzbickiui.

S. m. lapkričio 4 d. latvių vidaus reikalų ministeris šiuo reikalu davė seimui atsakymą. Iš vidaus reikalų ministerio kalbos štai kaip dalykai atrodo:

Kai komisija vietoje tyrė, pasirodė, jog kai kurie gyventojai, komisijos užklausti kokios jie tautybės, atsakydavo vienu ir tuo pačiu atsakymu: "esu lenkų tautybės nes, potėrius ir savo namuose kalbu lenkiškai". Toks vienodas kai kurių pilietybių atsakymas vertė komisiją giliau pažūrėti į dalykų esmę. Komisija pradėjo tirtautis, kodėl jie vienaip atsako ir štai tuoju iš tų pačių gyventojų paaiškėjo. Jei šie gyventojai vadintųsi baltgudžiais arba latviais, tai jų vaikus nepriima į mokyklas. Kitus gyventojus, lenkai yra įgadinę, kad jei rašysiąs ne lenkų tautybės, tai lenkai neišleis jų į bažnyčias, nes tai esančios "lenkų bažnyčios". Be to, lenkų tautybės asmenys gali pasiekti dangų, o kitos tau-

tybės — ne. Jie agituoja, kad visų katalikų latvių, lietuvių ir baltgudžių vaikus siųstų į lenkų mokyklas, kur tų mokyklų mokytojai yra grynai lenkai, kurie nemoko vaikų nei latvių kalbos, nei latvių geografijos. Kunigai priima prie pirmos komuniijos, tik tokius vaikus, kurie moka lenkų kalbą, kitų nepriima.

Lenkinimo darba dirba ne vien dvarininkai. Susekta, kad Dinaburke darbuojasi slapta lenkų štabas, kurio tikslas esąs lenkinti lenkijos pretenzijuojamų šėsių valstijų gyventojus. Kadangi greitai laiku bus latvijoj visuotinis gyventojų surašymas, tai šis lenkų slaptas komitetas leidžia visas slapta komitetas leidžia į visas puses savo agitatorius, kad šiuose 6 valstijose padarytų gyventojus lenkais. Svarbiausia, kad lenkų štabo priešaky esąs pats užklauskas Verzbickis, kuris už tai gaunąs pinigų ir net moka, kai kuriems atskiriems agitatoriams. Šis štabas esąs net rinkęs gyventojų parašus, kad susijungtų su Lenkija ir skelbia jog, liukštos apskritį turi teisės gyventi tik lenkų tautybės.

Agitatoriai net viešai skelbė, kad šis apskritis latviam nepaliksianti, o su laiku priklausysianti lenkijai ir latvių mokyklas nereikia leisti vaikų, nes atėję lenkai jas uždarys, todėl geriausia leisti į lenkų mokyklas.

Be to, vietos agitatoriams daug padeda lenkų dvarininkai, kurie pamazų grįžta, lenkijos pilietybę priėmę į savo dvarus. Šie dvarininkai šelpia agitatorius net medžiagiškai.

Galų gale pasirodo, kad lenkai šio krašto gyventojus yra patraukę savo naudai. Tai yra todėl, kad latvių elemento yra visai mažai, baltgudžiai ir lietuviai didžiausia gyventojų dalis, turi apie tautybės reikalus mažą supratimą. Lenkų dvarininkams ir agitatoriams yra plati dirva — todėl jie varo savo darbą neklaidomai.

Kitų seimo frakcijų atstovų buvo pareikšta, jog reikia tuoju vyriausybei imtis žygių su laikyti lenkų propagandai. Tai palaikė socialdemokratai, demokratai ir ukininkų sąjunga.

["L."] — A. Stumbris.

Jei ieškai bargenų skaityk Naujienų skelbimus.

Kalėdiniai taupytojai: Bandykit šitą Planą

Mažas investentas į Chicago Rapid Transit Company 7-8/10 Prior Preferred Sėrus daleis jums gauti kiekvieną mėnesį dividendus kiekvieną metą, sumoje \$7.80 už kiekvieną sėrą vertą \$100. Padėkite juos į jūsų Kalėdinį fondą arba ateities reikalams fondą arba vėl investuokite ir gausite sujungtas palukanas. Ap-saukojimai šio investento yra uždirbama diena ir naktį per Chicago's elevatorius. Jūs galite pirkti už

cash arba po \$10 į mėnesį; 7% suteikiame už įmokėtus pinigus.

Del smulkmenų pasikalbėkite su bile vienu "L." darbininku arba atsiųskite kuponą del pilnų informacijų. Mes taipgi atsiųsime dykai knygtę Chicago Rapids Transit Kompanijos, Chicago's gatvių surašą.

UTILITY SECURITIES COMPANY CHICAGO.

Edison Bldg. 4568 Broadway 409 E 35th St.
Louisville Milwaukee Indianapolis

GAUKIT JUSŲ KOPIJĄ
John J. Moran, Room 1325
75 W. Monroe St. Chicago.

Be jokios man atsakomybės, malonė-kite prisijūti man pilnas informacijas apie Chicago Rapid Transit Company's 7.8% Prior Preferred Staką ir complimentary kopiją kompanijos iš-leista Chicago's miesto gatvių nuro-rymą.

Vardas _____
Adresas _____

DRAUGAI AMERIKIEČIAI!

DIDELI NUOTIKIAI DABAR DEDASI LIETUVOJ!

Jeigu jūs norite tai žinoti, skaitykite Lietuvos darbininkų laikraštį

"SOCIALDEMOKRATĄ",

kurį leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partija, gyvuojanti ir kovojanti už darbininkų reikalus Lietuvoje jau arti 30 metų.

"SOCIALDEMOKRATAS" yra vienintelis Lietuvos susipratusių darbininkų laikraštis, ir todėl jis įdomus visiems netik Lietuvoje, bet ir Amerikoje pasiskaityti.

UŽSAKYKITE "SOCIALDEMOKRATĄ" IR SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE!

Tai bus geriausia jums šventų dovana, ir jie minės Jūs už tai per šitais metais. Lietuvos žmonės nori skaityti laikraštį, bet gyvendami skurde, neturi lėšų jį pirkti. Todėl pagalbėkite jiems šiame reikale!

"Socialdemokratas" išeina kas savaitę Kaune.

KAINUOJA: Amerikon — metams \$2.40
pusi metų \$1.20
Lietuvoje — metams \$1.20 (12 lit.)
pusi metų \$0.60 (6 lit.)

Adresas:

"SOCIALDEMOKRATAS", KAUNAS.
Kestučio g., 40, b. 1. Lithuania
Užsakyti galima ir per "Naujienas".

Dykai!

TIKTAI už pirkinius vertus \$2 arba daugiau duodame prausimosi priemonius vertes 50c. Ties 50 centų dykai.

Už pirkinius vertes \$3 arba daugiau, duodame panderį kokios nors špinos, vertes \$1.50, tikrai už ap-tiekos laurus.

Turime labai didelį pasirinkimą pasaulėje žinomų foto-grafinių aparatų "Kodak", nuo \$2 iki \$28 vertes.

Aukštinų rašymui plunksnų Waterman Ideal ir Parkerio, kiekviena labai geros rūšies.

Už jas mes ir išsiūbėjai sutei-kame garantiją.

Turime perfumų visokių iš-drubimų ir įvairių sapstų-

ka, gražios skryniutės. Papuošenų ir cigarečių, gintarinės ir kiokios, su gražiais išmarginimais, skryniutės.

Cigarečių ir tabakų į pypkes, kalėdiniose dėseleliuose. Papuošenų ir geriausių firmų, prausklosiųjų ir šildymo-se skryniutės.

445 So. Ashland Ave.

SUTEIKITE GROJIKLĮ PIANĄ KALEDOMS

Viena dovana kuria galite suteikti visai šeimynai. Jie bus tikrai už-ganėdinti. Muzika padarys šventės tikrai linksnomis ir jie visi galės groti labai lengvai, kai-nos nuo

\$295 iki \$675

Taipgi galime padaryti lengvais išmokėjimais.

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.
3621-23 So. Halsted St.

Naujas! Puritan

Hop — Flavored

Malt

Flavored su tikru Boheman Hops Nereikia virinti

Didelis 3 Svarų Kianas

65c

Prašykite jūsų groserninko

Kalėdų Dovanas

pirkite pas N. GIRDWAINĮ
Aukštinų dalykų krautuvė.
3223 So. Halsted St.

Ar turit silpnas akis? Skauda jums galvą?

Tai yra paprasti simptomai, del kurių matymas reikalauja pagal-bos. Gal but, kad jums reikia aki-nių? Pasitarkite su manim šian-dien. — Pritaikau taipgi akinus prie likusių želių akių stiklų. Nedėlioj nuo 9 iki 11.

John J. Smetana

AKINIŲ EKSPERTAS

1801 So. Ashland Ave.

Kampas 18 gatvės, 3-tas augštas

Kambariai 14, 15, 16 ir 17

Ant Platt's Aptiekos

Pastebėkite mano iškabą

Valandos nuo 10 ryto iki 10 vakaro.

SVEIKATA YRA LAIMĖ

Serganti, jei norite tuoj gauti paleng-vinimą, ateikite į mūsų ofisą kuris yra prirengtas moderniskai.

Naujausi moksliniai išradimai ir pa-trijimas visokiose li-gose su labai mažu išėmimu, yra gydo-mos atsakančiai įlei-džiant serums tie-siai į kraują, su di-deliu pasisekimu.

Turime visada naujus serums — Profesoriaus — Ešli-cho gydoles 606 ir pagerintos 914, gy-dome gerai ir be skausmo.

Patariamai ir R-Ray Egzaminacija Visai Dykai.

Maloniai priminsime kiekvieną — ateikite, del to neturėsite jokios atsa-komybės.

Ligos kraujo, reumatizmo, nervų, skilvio ligas, odos, krūtinės, šonų, kraujo nubėgimo, plaučių, kepenų, puslės, visas slaptas ligas yra mu-sų specialumas per 23 metus, visu-met gausite geras pasekmes.

Pagelbėjim tuksantiams kenčian-čiu. Ateikite pas mus ir daugiau ne-bekentėsite, jums tai nieko nekainuos.

The Peoples Health Institute
DR. GILL, Specialistas
40 N. Wall St. kamp. Washington St.
Ofiso valandos: Penedelį, ketvėrę ir pėntnyčią nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Utarinke, ketvėrę ir subatųj nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėlioj ir šventė-mis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų.

Precious your Credit is good Jewelry

14 karato žalio aukso, pinigais arba išmokėjimais.

Mes gražinsime pinigus atgal, jei nebusite už-ganėdinti.
Nuo \$5.50 iki \$26.75.

Didelis pasirinkimas Puikus pasirinkimas
Pallern mėlynų arba nuo \$12.00 iki \$50.00
baltų. Geriausi.

Mėlynas ir baltas Elgin laikrodėliai, nuo \$15.50 iki
deimantas, 18 kara- \$75.00.
to baltos aukso \$24.50

Mes importuojame deimantus, todėl mes galime par-duoti jums 25% pigiau negu kiti šiame mieste. Atei-kite ir pasirinkite patys.

Mūsų krautuvė atdara kas vakaras iki Kalėdų
Pirkite čionai ir sutaupykite pinigų ir mokėkite kaip jums patinka —
cash arba lengvais išmokėjimais.

HANKAN JEWELRY CO., Inc.
2209 W. 22 St., netoli Leavitt
Mes pritaikome akinius moksliniu būdu

The Brunswick Radiola

Naujausia ir Geriausia Kalėdu Dovana

ŠEŠIŲ STYLIŲ, TINKA KIEKVIENO KISENIUI IR NAUJAS PLANAS LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS.

SUTEIKITE Brunswick Radiola per šias Kalėdas! Tas puikiausias naujas instrumentas turi sujungęs į daiktą naujausį ir geriausį Radio, su pasauline fonografų muzika. Dabar pasiūfomos nauju planu lengvais išmokėjimais, kuris pritiks kiekvieno kiseniui.

Ta puiki Kalėdų dovana suteiks muziką šios dienos, rytojaus ir praeitės. Muziką iš oro arba puikiasią iš rekordų muzika. Pasiūlo Radio tikrai pagerintą ir klasifikuotą per žinomus Brunswicko Metodo Klasifikuotojus.

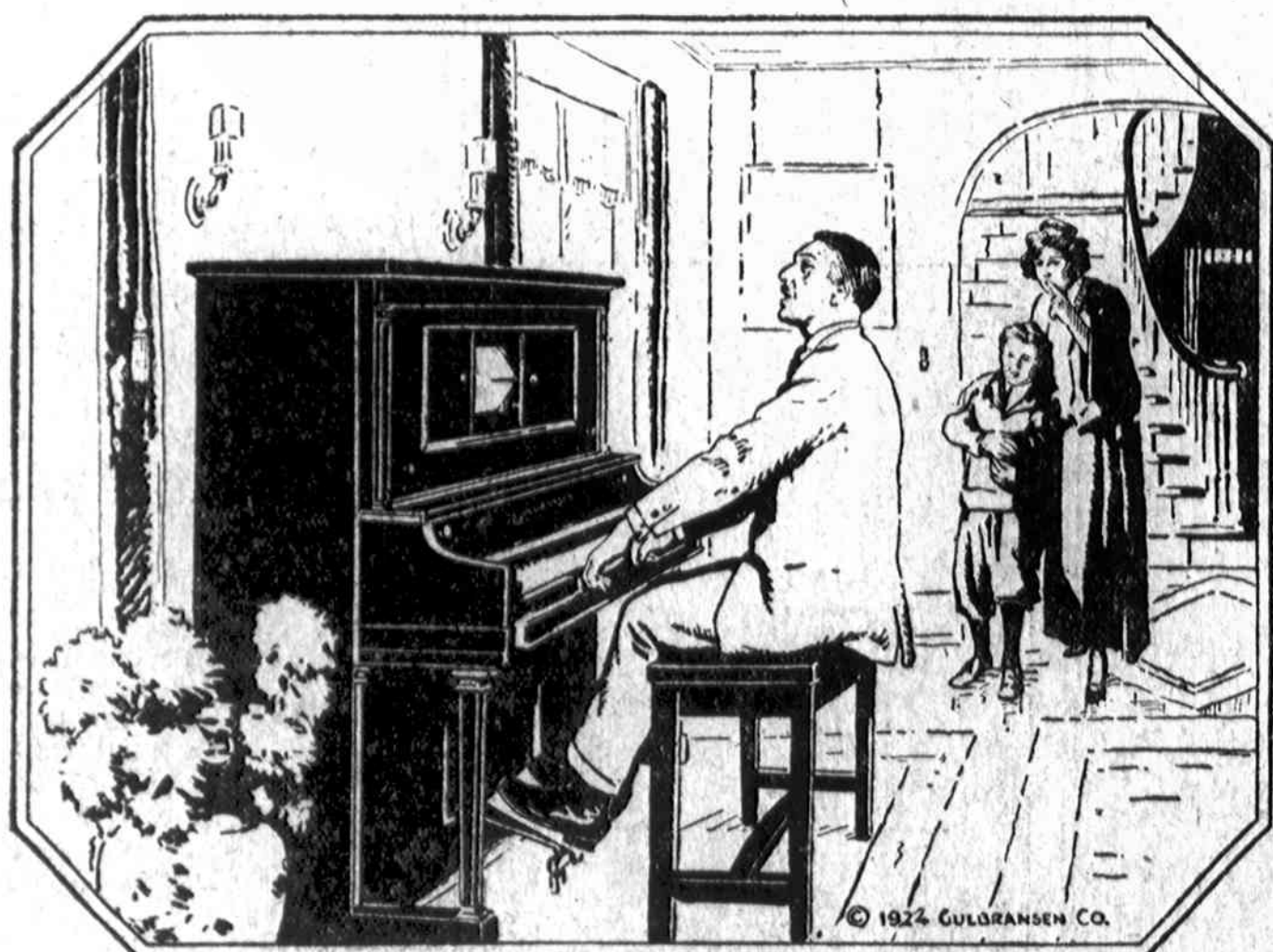
Daleiskite parodyti jums šitą labai puikią muziką mūsų krautuvėje. Mums bus malonu parodyti jums jos paprastumą. Parodyti, tai smagus palinksminimas. Ir mes išaiškinsime jums lengvą išmokėjimo planą. Ateikite greitai — kodėl ne šiandien?

THE BRUNSWICK RADIOLA SUPER-HETERODYNE

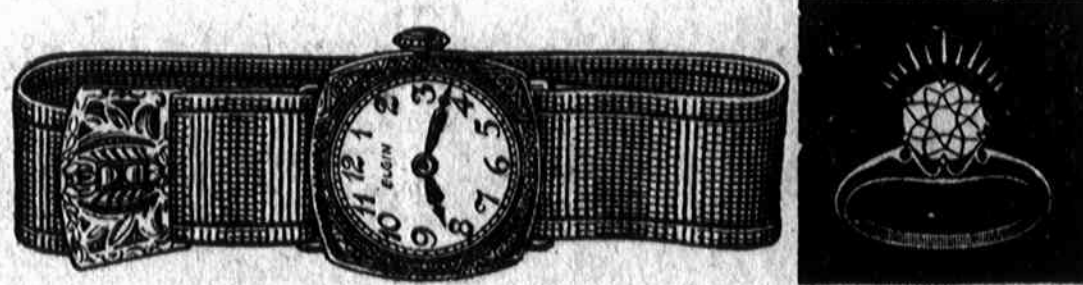
KAI KURIE ŽINOMI PARANKUMAI.

1. Nereikia iš lauko dratų — nė į žemę dratų. Jūs galite padėti bile kokiame kambary — ji gros kur tik ją padėsite.
2. Labai geras nustatymas, jūs galite uždaryti ko jūs nenorite, o klausytis ko jūs norite. Pagalvokite ką tas reikią dideliuose miestuose.
3. Sujungia į daiktą radio ir fonografą.

Parankus planas išmokėjimui: Mes maloniai prirengsime, kad Brunswick Radiola bus dastatyta jums į namus už mažą įmokėjimą, o kitus mėnesiniais išmokėjimais. Klauskite apie mūsų planą.

Mūsų krautuvė randasi geriausi grojikliai pianai. Mes parduodame juos lengvais išmokėjimais. Grojiklis pianas yra puiki dovana Kalėdoms. Ateikit ir pamatykite mūsų grojiklius pianus. Kai na \$245.00 ir aukščiau.

Turime labai didelį pasirinkimą deimantų, perlų, laikrodėlių, žiedų, branzalių, auksinių plunksnų ir t. t. Ateikite ir išsirinkite sau Kalėdų dovana.

JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVĖ LAIKRODĖLIŲ, DEIMANTŲ, PIANŲ, PHONOGRAFŲ, RADIO APARATŲ, REKORDŲ, PIANŲ IR ROLIŲ.

3343 SO. HALSTED ST., 3327 SO. HALSTED ST. CHICAGO.

Lietuviški Voleliai — Rolls del Grojiklių Pianų

Su žodžiais, po \$1.00 kiekvienas:

123—Pas Motinėle	64—Esu ant šio svieto
122—Gul šiandieną	63—Sudiev gimtine
121—Angelai gied' danguje	62—Kas man darbo
114—Lakštingalėlė	61—Kas nuramins man širdelę
113—Vai varge, varge	60—Laiškas pas tėvelį
112—Tų mergelių dainavimas	59—Suskintas kvietkelis
111—Myliu Lietuvą	58—O, Lietuva numylėta
110—Bernužėli nes' voliok	57—Vai kalba žada
107—Ak, likie sveika	56—Gana broliai, mums giedoti
106—Skamba kanklei ir trimtai	55—Pas darželį tris mergelės
100—Sunku man gyventi	48—Siuntė mane motinėle
89—Ant kalno karklai siubavo	39—Ne del tavęs aš mergelė
77—Strazdelis	33—Oi tu ruta, ruta
76—Paukštelui	32—Saltyšius
75—Vale-valučė	31—Kas subatos vakarėlį
74—Atnesė didias kukulių	30—Noriu miego — Petrausko
73—Eisiu mamai pasakysiu	29—Pasisėjau žalia ruta
72—Mielaširdystė	28—Jojau dieną
71—Spragilų daina	27—Lietuva tėvynė mūsų
70—Birutė — Petrausko	26—Nesigraudink mergužele
69—Kur bėga šešupė	4—Pamylėjau vakar
68—Kur bakužė samanota	3—Meilė — Aleksos
67—Prirodino seni žmonės	1—Ak myliu tave
66—Oi, tu Jieva, Jiejužė	

Be žodžių — šokiai:

120—Kaziuko, Polka-Mazurka	75
119—Karšta širdis, Polka	75
117—Grazių Aldona, Polka	75
116—Ant Nemuno tilto, Valcas	75
105—Helenos, Polka	75
104—Kregždėlė, Valcas	85
99—Kepurinė	85
98—Baltas kareivis, Polka	75
96—Karvelėlis, Kaimo Polka	75
95—Gegutės, Valcas	75
94—Baltos peteliškės, Polka	75
93—Linksmi berneliai, Polka	75
92—Išdykus mergelė, Polka	85
91—Dangaus grožybė, Valcas	85
88—Kauno grožybė, Polka-Mazurka	85
86—Raudonom lupom, Polka	85
85—Mėlynom aklėm, Polka-Mazurka	85
84—Šaldi meilė, Valcas	75
81—Linksmas lietuvaitė, Polka	75
80—Meilės bučkis, Polka	75
79—Raudonais veideliais	85
78—Širdis ir gėlės, Valcas	85
52—Zuvininkų Maršas	75
51—Sėle sodo, Valcas	75
50—Pade-Espan, šokis	75
49—Linksmas kaimietis, Polka	75
25—Kračiukai	70
24—Lietuviškas kuodrilius	75
23—Dunojaus bangos, Valcas	70
21—Svieto pabaiga, Polka	70
20—Barbora, Polka	70
13—Kokietka, Polka	70
12—Varpelis, Valcas	70
10—Suktinis ir Rutų Darželis	75
9—Vengierka, šokis	75
8—Aguonėlė, Polka-Mazurka	75
7—Žirgelis, šokis	75
6—Klumpakojis ir Pakeltkojis	75

LIETUVIŠKI REKORDAI

16005 "Dudėlė" ir Godelės. Kriačiūnas.

Juozas Šidlauskas

16006 "Gėriau dieną, gėriau naktį" ir "Esu ant šio svieto".

16007 "Svajonė" ir "Tėvynė".

Monologai

26026 "Danties išrovimas" ir "Smikis dainininkas".

26026 "Bevalkis pas daktarą" ir "Sunaus logika".

7616 "Lekcija iš Biblijos" ir "Sibyro nelaisvėje".

7868 "Kellonė traukinio" ir "Is Virbaliaus į Kauną".

7869 "Lakunai" ir "šokikai".

4716 "Laiškas nuo Barbutės" ir "Derybos".

4585 "Jaunavedžio pasiskundimas" ir "pas tardytoją".

4180 Medžiotojai", pirma ir antra pusė.

Mikas Petrauskas

2356 "Tykiai Nemunėlis teka" ir "Lietuvos Hymnas".

2357 "Kur banguoja Nemunėlis" ir "Birutė".

3349 "Prirodino seni žmonės" ir "Kur tas šaltinėlis".

2394 "Už silingėlį" ir "Šių naktalių".

3797 "Jau kad aš augau" ir "Šią nedėlę".

4415 "Piemenėlis" ir "Pavasary".

16000 "Atvažiuo sveteliai" ir "I beržyną eina Ona".

26024 "Vai varge, varge" ir "Pamylėjau vakar".

26025 "Mažas mano yra stonas" ir "Daina iš tėvynės važiujančio".

Lietuvos Artistų

16004 "Dzimdzi-Drindzi" ir "Futbolas".

BUTENAS.

4273 "Padainuosiu gražią dainą" ir "Našlys".

4362 "Kur upelis teka" ir "Viltis".

7025 "Plaukė žaselė" ir "Noriu miego".

CHORAS

3905 "Ant tėvelio dvaro" ir "Nesigraudink mergužele".

3906 "Bijunėli žalias" ir "Vaziavau dieną".

7602 "Plaukia sau laivelis" ir "Aš įsilvikiu čigonu rubą".

7603 "Kaipgi gražus, gražus" ir "Ka, močiute, padarei?".

3191 "Saulėlė tekėjo" ir "Ant marių krantelio".

ARMONIKA

3626 "Ant šešupės kranto", polka ir "Lelijos žiedas" valc.

12012 "Our Boys march" ir "Arrival of the Songbirds".

2706 "Zemaičių polka" ir "Gudri", mazurka.

2581 "Grazių polka" ir "Pavasario rytas".

26017 "Klumpakojis" ir "Našlys".

26018 "Suktinis" ir "Noriu miego".

26019 "Kepurinė" ir "Lietuvaitė", mazurka.

7394 "Per tamsią naktelę" ir "Du broliukai kunigai".

7478 "Gegūzinė diena" ir "Vos tik mėnulis".

26023 "Gul šiandieną" ir "Atsikubino Betėjūn".

26014 "Linksmas valcas" ir "Šokit sveteliai", valcas.

26007 "Tu mergyte širdužele" ir "Užgavėnių šokis".

26010 "Onytė", polka ir "Gražus vakars, mėnesina", polka.

26020 "Lietuva Tėvynės Mūsų" ir "Tautiškoji daina".

CHICAGOS ŽINIOS

Dideli šalčiai

Jau prasidėjo didieji žiemos šalčiai. Prasidėjo umai ir aštriai. Po liūdny, kurios visas gatvės pavertė į vieną ištisą ledą, umai pradėjo šalti ir ledą da kietesnį padarė, kad nė nuvalyti jo nebegalima, taip kad gatvės tebėra tiek pat pavojingos.

Saltis prasidėjo penktadienį ir tiek įsismagino, kad šeštadienio rytą jau buvo 6 laipsniai žemiau 0 (zero). Vietomis, kaip Maywood, buvo ir 14 laipsnių.

Umus ir didelis šaltis daug vargo pagimdė. Daugelis neturi anglų ir turi dabar kėsti šalį. Gatvės irgi pasidarė pavojingos. Žmonės vaigstosi slydžiomis gatvėmis įsigaubę ir nemato kas dedasi gatvėje, todėl papuola po automobiliais ir gatvėkariais. Daug žmonių be to atšalo kojas ir ausis ir jie užpildė visas ligonines.

Šeštadienį dėl šalčio mirė keturi žmonės. Vienas jų sušalo galvą; šale jo rasta bonka mūšais.

Atėjus šalčiams sujudo ir plėšikai. Pirmą šalčių naktį buvo 20 plėšimų gatvėje. Tiek bent raportavo policijai. Bet gal kita tiek ar daugiau apipiestų visai ir nesirupino pranešti policijai, žinodami, kad nieko iš to neišeis.

Saltis taip jau pagimdė daugelį gaisrų. Mat žmonės karščiau kurena krosnis ir kartais delei to pasidaro gaisras. O gesinti tokiam šaltyje labai sunku. Apškaitoma, kad pirmą naktį šalčių buvo į 200 gaisrų.

GELIŲ PARODA

Pereitą šeštadienį Garfield Parko konservatorijoj prasidėjo didelė mešinė gelių paroda. Parodoj yra išstatyta apie 9,000 gelių, tarp jų ir daug garsiųjų "poinsettias". Daugelis išstatytų rusių yra labai retos ir baigiančios nykti, dėl negalėjimo jų įgabenti. Paroda tęsis iki sausio 4 d.

DUODA BONUSĄ DARBININKAMS.

South West Trust & Savings Bank, 3500 Archer Ave., paskelbė reguliarinį bertaininį 2 nuoš. dividendą ir 4 nuoš. extra dividendą. Be to banko darbininkams bus duotas 5 nuoš. bonusas. Banko atsargos kapitalas tapo padidintas dar \$50,000 ir dabar banko kapitalas ir perdiršis siekia \$400,000.

DIDŽIOJO OPEROJ

Sia savaitę operoj eina: Pirmadienį — Travita Antradienį — Lakme Trečiadienį — Louise Ketvirtadienį — Barber of Seville, dalyvaujant Sahariniui. Penktadienį — Otello Šeštadienį po piet — Faust, dalyvaujant Sahariniui Šeštadienio vakare (pagipintomis kainomis) — Thais.

Kalėdų ženkleliai

Vidurmiestį ir daugely kitų vietų tam tikros pardavėjos paravinėja Kalėdų ženklelius. Jie yra paprasto pašto ženklelio didumo, su raudonu dviejų kryžių kryžium vidury ir gali būti taip jau lipinami ant laiškų. Jų kaina — 1c. kiekvienas.

Tie ženkleliai yra skiriami lipinimui ant visų kalėdinių siuntinių. Jie neatstoja pašto ženklelio, kurį vistiek reikia lipinti ant siuntinio. Bet pajamos už tuos ženklelius eina kovai su džiova ir gydymui džiovininkų. Prilipintas prie siuntinio tas ženklelis liudija, kad siuntėjas yra be to aukojęs ir kovai su ta baisiąja biednuomenės liga — džiova.

Sveikatos komisierius Dr. Bundesen irgi ragina visus pirkti tuos ženklelius ir pagelbėti parenti tą kovą. Kadangi džiovis neužtektinai tuo rupinasi, tai tenka patiems žmonėms kovoti su savo priešu — džiova ir rupintis jį nugalėti.

SULAIKYTI DU "DARŽOVIU" VAGONAI

Juose rasta už \$111,000 degtinės.

Prohibicijos agentai pereitam šeštadienį sulaukė du prekinius vagonus, kuriuose rado už \$111,000 svaiginamųjų gėrimų.

Kiekvienam vagone buvo sustatyta po 181 statinė, apdengtas maišais. Atrodė it tai būtų daržovės. Bet ištikro statinėse buvo butelėli. Vagonai atkeliavo iš New Orleans ir skirti "Shepherd-Commission Co.", 2220 S. Wabash Ave. Bet panašios kompanijos nėra toj vietoj. Spėjama, kad sumitoji degtinė priklauso žinomam bootlegeriui, Al. Brown, kuris į gabenęs Kalėdų šventėms.

STANFORD PARKE.

Stanford parke, prie 14 Pl. ir Union Ave. visą švenčių savaitę duodama įvairius parengimus.

Šiandie — berniukų gimnastikos pratimai.

Rytoj — jaunuolių šokiai.

Trečiadienį po piet — vaikų "party", o vakare jaunuolių šokiai.

Penktadienio vakare gi bus didelis koncertas, dalyvaujant trijų parkų orkestrams ir mergaičių chorui, taip jau bus ir solistų.

Ižanga dykai. Pradžia 8 v. v. Viskas rengiama didžiojoj salėj.

Lietuvių Rateliuose.

"Naujas Mokslas"

Padaužos raportas

Reporteris Padauža reportuoja štai ką. Goglinaju Brighton Parke, ieškau vietos kur užėiti, ieškau senų pažįstamų. Kur buvęs nebuves pasipainioja senas prietelis D. ir sako: "einam, draugas, pažūrėti naujo mokslo." Gerai skamba — einam. Užėimam į vieną medinę stubelę. Viduj apytamsu, sėdi trys

vyrų ir dvi moteris — tiek aš tematau. Stora, augusi moteris, gerai man ir jums pažįstama, kaip čia pasakius, veikėja, sėdi atskirai ir artistišku tonu kalba: "Broliai ir sesutės, mūsų draugų dušios ateina žmonais, ateis šį vakarą ir mums pasakys kas dedasi aname pasauly." Aš apsidariau, apsičiupinėjau savo kišenių ir laukiu kas čia bus. Susėdome prie stalelio, sudėjome rankas jau nebeatmenau kaip, sukišom kojas po staliu, švieša dar daugiau susimąžino, moteris dar bala žino ką pradėjo sapaloti... Ji valandėl kalbėjo, aukštyn žiūrėdama ir kojas po stalu prie mano kojų spausdama. Galų gale šviesos truputį daugiau atsirado. Moteris pasakė, kad šį vakarą dvasios neatėjo del to, kad aš esąs dar neapvalytas. Nežinojau ką tas reiškia: vėl į kišenių pasižiūrėjau.

Pažinau visus spiritualistus — jie taip save vadina. Tai vis būvę geri ir visiems mums žinomi žmonės, o toji moteris dar ir dabar mums žinoma kaip užsitarnavusi veikėja ir mes ją gerbiame. Ji man aiškino kad tai esąs "naujas mokslas," spiritualizmas, kurio ji jau ilga valandą kaip mokinasi. Turint jau draugų, mananti atidaryti studiją. Paklausė manes ar turiu mirusių giminių. Pasakiau, kad turiu: keturi broliai mirę. Prizadėjo pakalbėti su jų dušiomis ir man raportą atiduoti.

Matotį ką jums Padauža surado. Tai bene bus pirmas bandymas sukurti lietuvių spiritualesių ratelių. Vieni tie spiritualistai "prašė niekam nesakyti jų vardus pavardes. Kaip matote aš ir nesakau. Vieną dalyką noriu pasakyti: jie visi truputį per daug tą naują mokslą, kaip jie vadina, pamylėję — visi apie spiritualizmą visokių kvailių būdų tiek daug pasakė man, kad man jų stačiai pagailo. —Padauža.

Kas girdėt

Vestuvės

Jaunuolių "klesa" netenka dviejų gabiausiųjų savo narių. Jonas Byanskas, mechanikos inžinierius ir garsus pianistas šiuomet paskutinėse valandose apsisėdė. Jo puikus piano skambinimas užžavėjo p-lę Vandą Svetlauskaitę, kuri pamylėjo musų Joną ir pasižadėjo būti jo amžina draugė. Su pirmą dieną sausio, 1925 m. jiedu pradėsia naują gyvenimą. Vanda ir Jonas Byanskas medaus mėnesiui praleisti važiuosią į Hot Springs. Nuliudo jaunuolių "klesa," netekusi šios poros, bet džiaugiasi vedusiųjų "klesa," kad ji įgauna tokią puikią porą.

Vietoje kriauciaus—rubiuvius. Per daugelį metų Brighton Parke visiems buvo žinoma rubų dirbtuvė, 3961 So. Campbell Ave., kurią operavo p. J. Dikšas. Ji visi vadino Brighton kriaucium. Dabar tą rubų dirbtuvę nupirko Ignas Buragas, bet jis nesivadina kriaucium. Jis sako, kad mes esame lietuviai, tai ir lietuviai vadintis turime. Ir todėl dabar vietoje kriauciaus bus rubsiuvius.

Pamelavo

Kuomet tik susifeina keletas mūsų kavalierių tuoj ir klausia vienas kito: kada manai apsisėdėti?

Antanas Rukštala visada sakdavo: "Niekados!" Bet štai tik susitiko Antaniną Kavaliauskaitę ir jau nedraugauja su savo valieriu "klesa" persiskyrimą — jis apsisėdė. Antanas Rukštala yra gabus teatro vaidintojas, ilgą laiką gyvenęs Detroit, Michigan, dabar yra manadžierius National Tea Co. sankrovos prie Halsted ir 19 St. Jie rengiasi pakelti iškilmingas vestuves, kad atsisteiti už nežadėjimą apsisėdėti.

—Rep.

Neužmirškite Vilniečius Kalėdose

Pereitą "Naujienu" numerį buvo paskelbti vardai tų asmenų, kurie suteikė Vilniaus lietuvių prieglaudoms ar politiniams kaliniams Kalėdinių dovanų.

Asai srašas tenka papildyti, nes prasidėjo naujų aukotojų, butent:

A. Zymontas \$1, Jurgis Navickas \$1, Lietuvių Uklininkų Dr-stė iš Thorp, Wis., per F. Mikolajiną \$15.33, "Vilties" Dr-ja nuo Petro Cibulskio \$5, "Vilties" Dr-ja nuo Petro Cibulskio Lietuvos Laisvės bonų \$100.

Šios ir pereitą kartą paskelbtos aukos bus už poros dienų pasiųstos Vilniečiams telegramu. Jei kas norėtų dar prisidėti prie šio gražaus sumanymo, malonėkit užėiti į Naujienu ofisą ir paklausti p. M. Jurgelionienės ar V. Rušinsko. Tik prašome nesivėlinėti, nes iki Kalėdų laiko liko labai mažai.

—Rėmėjai

Town of Lake

(Prašo paskelbti)

Malonėkit įdėti šią korespondenciją.

Lapkričio 9 d. įvyko pagerbimas seserų sventei Kazimierai viengolij, kurios buvo reikalaujamos per ketelį metų į švento Kryžiaus parapijos mokyklą. Pageidavimas išsipildė 1924 metais — pasirodė po vakacijų, kad jau yra mokyklai lietuviškų seserų ant Town of Lake. Susivienijimas (draugių) nusistebėjo, kad viešnioms atsilankius nieks nepriėmė. Susivienijimas sušaukė susirinkimą ir užklausė ką turime daryti. Susivienijimas, nutarė, kad turim surengti vakarienių pagerbimui vienuolių. Tapo išrinktas centro komitetas — Antanas Kareiva ir prie jo likos išrinkta keturiolika pagelbininkų, kurie priėmė darbą laisvanoriai, ir komitetas su pagelbininkais vykdo darbą.

FRANK P. WATEKAITIS

Pirmos klasos laikrodžių, laikrodžių ir auksinių daiktų taisytojas. Taipgi mes užsiimame geriausiu išdirbimo laikrodžius, laikrodėlius, žiedus ir visokius auksinius daiktus; ir paroduame juos už žemiausias kainas.

Tel. Roosevelt 1866
652 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Norėdamas, kad vienuolės dalyvautų su svečiais viešoj vakarienėj, komitetas dasigavo vienuolių motiną ir maloniai meldė motinos, kad pavelytų vienuolėms vakarienėj dalyvauti. Bei motina nepavelyjo. Komitetas sumanė nupirkti gramofoną ir pritaikines prie vienuolių kvietką nupirko. Įvykus vakarienei padėjo ant stalo. Susėdus vakarienes svečiams, komitetas paaiškino, kad ta kvietka žmonai nepriguli, turi būti aliduota vienuolėms, kad jos matydamos kvietką, atjaustų šią pagerbimo vakarienę. Kalbėjo septyni kalbėtojai. Pirmas kalbėjo Antanas Kareiva. Jis paaiškino delko įvyko vakarienę. Antras kalbėjo klebonas Aleksandras Skripka. Jis atkalbėjo maldą pritaikines prie vakarienes ir pasakė prakalbą pritaikintą vienuolėms ir susirinkimui. Kalbėtojai kun. Martinkus, kun. Čuzauskas, John Zelp, J. P. Parkauskis ir Veronika Galnaitė. Visi kalbėtojai kalbėdami užgyrė šį susirinkimą ir atsilapkymą vienuolių į švento Kryžiaus parapiją.

Pasibaigus vakarienei pradėta rinkti gausias aukas. Mes nežinome aukotojų, kas kiek aukėjo. Kas nori žinoti, turi kreiptis prie vakarienes sekretoriaus ir prie kasieriaus: sekretorius — Sophie Jurgaitis, 4622 S. Wood st., vakarienes kasierius J. P. Parkauskis, 1839 W. 47 St. Vakarienei praėjus Susivienijimas tada surado kas turi pinigų, pasiėmė vakarienių.

(Tasa ant 8-to pusl.)

"CHORO REPERTUARAS"

Su pirmą dieną sausio, 1925 metų, South Bostone pradės eiti mėnesinis muzikos leidinys — "Choro Repertuaras." Jame tilps muzika vien tik chorams ir kvartetams. Jį leis jaunas mūsų muzikos žadintojas A. Bačiulis, kuris yra jau keliolika muzikos veikalelių parašęs ir išleides atskirais leidiniais. "Choro Repertuarą" galima pas jį užsisakyti visiems metams už \$2.00. O kurie užsisakys prieš Naujus Metus, tie gaus už \$1.00. Adresas: A. Bačiulis, Box 16, S. Boston, Mass.

(Apskelbimas)

ALPA Malt Extract

Su Bohemian importuotais apiniais ir gelatinu, 1 setas \$1.00, 1 tuz. setų \$10.50. Pabandykit šį sveiką ir mistingą gėrimą. Prašykite jūsų groserininko, kad gautų jį del jūsų.

Alpa Malt Extract Co.
2428 W. 47 St.
Phone Lafayette 1104

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating
Krauja lietuvių, lietuviams vienos patarnauju kuogeriausiai
M. Yuska,
4228 W. 88-th St., Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palingvins akių lėmpimų, kuris esti priežastini galvos skaudėjimo, svigimo, akių apimimo, nervotumo, skaudamų akių karši, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir augšiau. Val: 10 iki 8 v. Ned: 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas paliaus geriau

Traukimas dantis be skaudimo Bridge geriausio aukas — 50 — visas daitom galima valgyti kietiausia maistą. Gaunamoms vias savo darbu — tamos mūsų kamos. Sergėkite savantis, kad nekenktu jums, sveikatai.
1545 West 47th Street
Natali Akcinė A. S.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Jydaų įvairias ligas, o ypatingai išsienėjusias, de vasių ir mone. Visi nacionaliniai būdai.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų Vakare nuo 6 iki 8 val. vakara. Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4848

LITTLE SPINOGRAPHS

Protingų žmonių stovis yra geriausias kio-met jie yra sveiki. Buti sveikame stovyje, tai reikia buti geriausiame stovyje. Protingi vyrai ir moteris nori buti tokiam stovyje ir kodėl jie negali buti?

Chiropractic gydymas suteiks jums sveikatos stovį. Sekite saugų kelią — linkui Chiropractic.

DR. J. M. FINSLOW, Chiropractor
1645 W. 47 St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7006
Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakaro. Nedėlioj nuo 10 iki 12 diena

Easy to take KELLOGG'S TASTELESS CASTOR OIL

Labai geras castor oil padarytas del medikalo vartojimo. Be skonio, Stiprumas ir grynumas nesimaino. Prašykite Kellogg's buteliuose ir su labeliais. Pas visus aptiekorius.

NUPIRK

Typewriteri arba rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminei ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laika ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulij. Galima ir angliškai rašyti.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

THE GEEVUM GIRLS

Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 7-to pusl.)

nės kasieris, atsivedė prie centro komiteto. Kasierius parėmė čekį ir nuncė tą čekį trys ypatos iš centro komiteto. Susivienijimo pirmininkas ir kasierius ir atidavė jį seserų perdėtinei, gyvenančiai po num. 4541 So. Wood St. Ant čekio buvo parašyta suma \$109.65, ant ko parašo Susivienijimo Lietuvių Draugystė ant Town of Lake valdyba.

Pirm. Stanislovas Kasnauskis, 4535 So. Wood St.
Nut. rašt. Jos. Yucius, 4508 S. Paulina St.

Vaidylių Naktis ir Dzimdzi Drimdzi iš Vilkolakio

Tai įvyks sausio 3 d. 7 valandą saulei nusileidus Masonic Temple

Siomis dienomis keturi buriai valdytų išsikirstę į keturis vėjus. Vieni iškelia vėją vakarus su gauti gyvą bufa, parvartį jį, paskersti, nulupti, iškepti ir gardžia šviežia mėsele svetelius pavaišinti. Kitas burys išėjo į siaurus rugių supirkti, sumalti, o iš to miltų tautiškos duonelės iškepti ir šviežia gardžia duonele svetelius pavaišinti. Trečias burys išėjo į pietus gardžių saldžių vaisių pargabenti ir svetelius pavaišinti. O ketvirtas burys į rytus išvyko, kur už didžiųjų kalnų, už gilių jurų upė midumi teka. Jie nori pargabenti sakaus miducio ir svetelius pavaišinti.

O kai papus smarkūs vėjai ir sniegas dideliais gniužtais ims kristi, visi vaidylos vėl susirinko ir ta didžia puotą surengs.

O vaidylių puoton sūeis visi vaidylos ir jų draugai, septyniškie, kaip saulė nusileis ir Dzimdzi Drimdzi iš garsaus Vilkolakio ateis ir visi valgyš, gers, šoks, dainuos kol pavargš.

Kas iš gerų prietelių norėtų, but tą naktį su Vaidylos gali gauti bilietų pas Vaidylas.

—Sargu Sargus.

North Side

Vaikų draugijės "Bijunelio" darbuotė

Percitame tėvų susirinkime, po plataus apsvaistymo, tapo nutarta "Bijunelio" veikimą praplėsti įvedant dar vieną pamokų skyrių, būtent — higieną, kurią pasizadėjo dėstyti daktaras Antanas Montvidas. Tuojau po naujų metų šis skyrius bus atidarytas. Apie pamokų laiką bus pranešta vėliau. Turia pažymėti, kad iš visų northsidės lietuvių inteligentų, darbščiausias ir energingiausias yra Dr. A. Montvidas, kuris nenuilstamai darbuojasi įvairiose lietuvių organizacijose, taip ir apšvietos srityje. Nors ir dabar jis yra "Bijunelio" draug, lietuvių kalbos mokytojum, bet dar pasizadėjo ir Higienos mokytojum būti.

Bijunelis, turėdamas gabius ir energingus mokytojus kaip Dr. A. Montvidą ir p. P. Sarpalių, turi ir northsidės lietuvių visuomenės pritarimo, nes lankosi skaitlingas buris mokinių ne vien tik vietinių, bet ir iš tolesnių apylinkių — nuo Humboldt park, Portage park, Lincoln park ir kitų apylinkių. Galima tikėtis, kad Bijunelis ir ateityje kaip mokslo srity, taip ir narių skaičiumi sparčiai žengs pirmyn.

—V. S.

Atskaita

Chicago Komiteto Lietuvos Našlaičiams Šelpti buvusio rankų darbo ir namie gaminių valgių bazaro gruodžio 3, 4, 5 ir 6 d. 1924 m., Raymond Chapel svet., 816 W. 31th St., Chicago, Ill.

Aukotojų vardai:

M. Dumčiūtė, siuvinėta prijuostė \$2; U. Pupaliūnienė, kepurė \$1; V. Dragunienė, balta staldengė \$2; P. Milkevičienė, prijuostė 75c.; A. Barevičienė, 2 karoliniai krepsukai \$3; M. Baronienė, siuvinėtas abrusėlis \$1.25; M. Baronienė, siuvinėtas abrusėlis 75c.; P. Mockienė, gelėms, 2 stiklai ir balta stovyliukė \$1.45; P. Mockienė, komoda užtiesalas \$1.50; M. Luomonienė, siuvinėtas abrusėlis \$1.50; K. Jakubkienė, komoda užtiesalas \$1.50; O. Biežienė, 2 siuvinėti abrusėliai \$2.25; M. Petrušienė, 3 nosinės ir duduokė \$1.50; J. Jozavitiene, stalui siuvinėtas užtiesalas \$3; K. Katkevičienė, siuvinėtas abrusėlis ir prijuostė \$3.75; J. Bučinskaitė, 3 nosinės 75c.; M. Olševskienė, kepurė ir staltiesė \$1.75; M. Zadeikienė, abrusukas \$1.75; O. Kulienė, abrusukas \$1.25; V. Grigaliūnienė, 2 nosinės 25c.; Kušulienė, pinta kašlė 75c.; U. Jasevičienė, vaisiams blūdukas 25c.; M. J. Damijonaitė, aukautų daiktų \$8.50; S. Zolpio išdirbinių \$2.85; S. Gasparaitis, 8-ni "clothes lifters" \$4; William & Yanchius, kudiui kaldrutė \$2.50; The Peoples Furniture Co., papardėiui staltiesis \$3.75; Bridgeport Furniture Co., 2 elektrinės lempos \$4; Wolf Furniture House Co., 4 užboniukai \$1.25; J. Lukoševičė, auksinį žiedą \$5; O. Lustic, setas abrusų \$1.40; J. Budrikas, skustuvas \$1; Messeris, kvepalų bonkutė \$1; J. Kulis, gyvos žuvys su puodu \$1; S. Prihodskis, laiskams popiera \$2.50; Malakowskis, veidui pudra 50c.; X. K. Kvepalų bon-

kutė 50c.; J. Lovickas, papartis \$1.25; Buchunas & Kuzmo, kavos svaras 50c.; Petkus, 2 bonkutės vinuogių sunkos 60c.; U. Demikienė, ruktys kumpis \$1.75; A. Misevičienė, kepta žuvis \$2.10; E. Milierienė, stiklas grybų 75c.; M. Zolpienė, pyragai \$1.15; J. Gulbinienė, pyragas 50c.; M. Galickienė, pyragas 60c.; U. Jasevičienė, pyragas \$1. Viso \$83.90. Už Lietuvos našlaičių išdirbinius \$110.25; įanga \$15; už Liet. dirbinėlius leidžiamus ant knygutės \$11.70. Aukos: SLA 134 moterių kuopa \$10; SLA 74 kuopa, South Chicago \$10; J. J. Elias \$5; Dr. A. K. Karalius \$3; M. Kaminskas \$2; P. Petrauskienė \$1; M. Jasnauskas \$1; J. Mulevičė \$1; 4264 Archer Ave. \$1; F. Mickis 50c. Viso įplaukų \$255.35. Užmokėta už svet. šviestą \$4; gryno pelno liko \$251.35.

Pasilikta neparduoti dalykai: Ju-linas Dandokus, teplojas paveikslas, vertės \$15; A. Mosgeris, teplojas paveikslas \$5; S. Gasparaitis 4 "clothes lifters" \$2; S. Zolpis, "ice pick holder" \$20c.; S. Conrad, pora pantapių \$1.50; J. Skutas, kaklaraištis \$1; Buchunas & Kuzmo, blekinė kavos 50c.; J. Varnegis, aliejuota mazgotė \$1; Bernotaitienė, blekinė pušų obuolių 50c.; B. Drangeliene, laiskams popiera \$2; A. Barevičienė, pora pantiakoms juostelių 75c.; M. Viščiulienė, komoda užtiesalas \$3; V. Dragunienė, piano užtiesalas \$8; A. Bučinskienė, siuvinėta prijuostė \$1.50; M. Zadeikienė, abrusėlis \$1.75; Petrauskas, 2 vyru marškiniai \$3; Girdvainis, cigareletams sidabro dėžutė \$5; J. Matulauškas, kudiui vilnonis siutukas \$2; Maskin Millinery, šalikas ir kepurė \$4; G. Zureikienė, siuvinėta pagalvėlė \$2; M. Damijonaitė, aukutų dalykų \$7.

Kuomet, kada ir kur šitie dalykai bus išleisti, bus smulkmeniškai paskelbta vietiniuose laikraščiuose.

Vardan Lietuvos našlaičių reikiame didžiausią padėką visiems aukautojams, pirkėjams ir atsilankiusiems. Taipgi "Naujienoms", "Varpai" ir p. Vaituliiui, kurie mums tapo daug šiam labdarystės darbe gelbėtoju.

Gruodžio 16 d., 1924 m. telegramu per "Naujienas" Kaunui p. D. Šlezevičienės vardu pasiuntė \$150 Kauno našlaičiams. Perlaidoms užmokėta \$2.60. Vilniaus našlaičiams nutarta siųsti \$100 taip greit, kaip tik bus gauta žinia nuo gerbiamo Dr. J. Basanavičiaus, kurio vardu spalio 13 d., 1924 m., pasiuntė \$100 Vilniaus našlaičiams.

Dar kartą ačiū visiems šiam darbe prisidėjusiems.

Chicago Komiteto Lietuvos Našlaičiams Šelpti valdyba ir bazaro rengimo komisija:

A. Valančauskienė, M. Zolpienė, J. Yozavitiene, K. Katkevičienė, P. Balickienė, M. Galickienė, A. Barevičienė, Z. Žilvitiene ir O. Sandargienė.

Šie laiskai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegu nenučia į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gat.) atsiminti. Reikia klausyti prie langelio kur padėta isakaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMER, kaip kad šiame saraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

501 Aleknavičius Juozapas
510 Baublis Tonsys
514 Bruzas R
532 Gedmin Wilim
543 Jonusas Vladislav
547 Kazailis S E
551 Krilickas Marejio
556 Kukozaits Alex
558 Ladis Relif 2
568 Matuzevcus Antanas
572 Meskanskene Elima
576 Mosvidiene Ludvice
584 Pocius J

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laiskai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegu nenučia į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gat.) atsiminti. Reikia klausyti prie langelio kur padėta isakaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMER, kaip kad šiame saraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

501 Aleknavičius Juozapas
510 Baublis Tonsys
514 Bruzas R
532 Gedmin Wilim
543 Jonusas Vladislav
547 Kazailis S E
551 Krilickas Marejio
556 Kukozaits Alex
558 Ladis Relif 2
568 Matuzevcus Antanas
572 Meskanskene Elima
576 Mosvidiene Ludvice
584 Pocius J

585 Pvilonis Elbete
586 Radvensky Antans
595 Rumsene Besse
597 Schwazas Anton
607 Sukene Jons
610 Tamosiunus Juozapas
613 Urbionene Ona
619 Walantioius Jozapui

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

PRANEŠIMŲ TAISYKLĖS

Meldžiame visų darbuotojų, draugų komitetų, rastiūnų ir visų kitų, kurie dionos Naujienoms pranešimus išsiunčia šiais laisvyklėmis:

1. Nuo lapkričio 15 d. š. m. pranešimai dalinasi į dvi dalis: viena — pranešimai talpinami dykai, antra — pranešimai apmokami.

2. Dykai talpinami pranešimai visų organizacijų, draugijų, kuopų, klubių, chorų ir ratelių sekamais reikiama: kviečiant susirinkimus, rengiant paskaitas, prakalbą, masinius susirinkimus ir apvaikščiojimus, ir tokius susirinkimus, kurie nėra bizniško pobūdžio. Dykai pranešimai talpinami tik du kartus tuo pačiu reikiu.

3. Apmokami pranešimai talpinami visų organizacijų, draugijų, kuopų, klubių, chorų, ratelių, parapijų ir tikėjimiskų sektų reikiama: visokių bizniškų parengimų: balių, teatrų, piknikų, koncertų, vakarėlių ir bažnytinų ar sektantiskų apeigų (išskyrus luterijas), ir visokie pranešimai galimi talpinti laikraščiuose.

4. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už colį arba dalį vienai dienai. Skaitlius dienų ir colių neprubrėžuojamas.

5. Apie kreditą reikia tartis su Naujienų administracija.

6. Visi pranešimai norint talpinti ir sekamos dienos laida turi būti pridurti ne vėliau kaip iki devintos val. vakaro.

PRANEŠIMAS BRIDGEPORTO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS.

Didelis pagerinimas Mildos teatro. Šiuomis dienomis tapo idėti dideli naujausios mados vargonai, taigi apart gerų paveikslų dar bus duodami vargonų koncertai. Taigi dabar nebus reikalo važiuoti į didmiestį matyti gerus veikalus, nes Milda tą viską jau turi ir duos už daug mažesnę įangą negu didmiestyje.

MILDA THEATRE,
3140-42 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Bridgeporto lietuviams žinotina. Visi norinti gauti "Naujienas" kasdien anksti iš ryto savo namuose apie tai maloniskai pranešti "Aukos" Knygynui, 3210 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9663. Taipgi jei tamsta nori, kad apart "Naujienų" da gauti ir kita laikraštį, praneškite irgi mums — mes apsiprinsime bile lietuviškais laikraščiais. Musų žmogus patyres tame darbe, jis nuo 5-kių iš ryto pradeda apsiupinti savo kostumerius "Naujienomis". —Aukros Knygynas.

Chicago Liet. Draugija Savitar. Pašpos valdybos susirinkimas įvyks penedėly, gruodžio 22, 7:30 val. vak., Luosybės salėj, 1822 Wabansia Ave. —X. Šaikus, Sekr.

Birutės Choro dainų praktika atsi-bus utarninko vakare lygiai 8 val., gruodžio 23 d., Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Visi dainininkai ir dainininkės būkit laiku nes reikia užbaigti mokyti "Karnavilio Varpus", 1 die-noi vasario turime pastatyti scenoj šia dideli ir gražia opereta, Masonic Temple, 6115 Cottage Grove Ave. —Valdyba.

Jaunuolių Orkestro reikale. Jau-nuoliai visi būkite utarninkai, gruod-žio 23 d., Mark White Sq. didžiojoje svetainėje turėsime Kalėdų koncertą pasilinkimimo vakarėlį. Pradžią 7 val. vak. Atsiviskite ir žvelius. —Komitetas.

JIEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partneris į bučernės ir grosernės biznį. Atsiskaukt tuoj.

4425 S. Wells St., Chicago
Tel. Yards 3906

IVAIŲS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ. Jusų stogų praktikas užtiesaloms ir garantuojamas už \$4. Automobilių trokų patarnavimas Chicago ir apylinkėse. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicago. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-12 Ogden Ave., Phone Lawndale 6114.

PRAPUOLĖ baltas nedidelis šuo veisles "Spite". Mokejo sėdėti ant kojų ir labai buvo paklusni kalaitė. Kas tokį šunį patėmyst, mieldžiū pranešti, gausit \$25.00 dovanų. Cottage namukas, 3206 Wallace St.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas karštu vandeniu šildomas gerame padėjime, \$65. Tame pačiame name, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$50. Gražioji apylinkė. 6380 So. Robey St. Tel. Prospect 3926

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARYS UZ DYKA. Atiduodama apšildomas kambarys už dyką vedusiai porai arba našlei, kad ir su pora vaikų. Išlygas paaiškin-siu ant vietos. Atsiskaukt po 6 v. vakare, nedėlio visą dieną. 4329 So. Washenaw Ave.

ISSINUOMUOJA KAMBARYS. Vienai ypatai su valgio pagaminimu ar be valgio, dailioji vietoj ir netoli nuo transportacijos. Randasi 6637 S. Rockwell St.

RUIMAS rendai vyram. Su valgiu ar be. Garu apšildomas, švari ir patogii vieta gyvenimui. Kreipkitės. Tel. Stewart 8819

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKALINGAS virėjas, vy-ras ar moteris. Atsiskaukt tuo-jau. Tel. Calumet 1277

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginų į virtuvę, \$18 į savaitę. Merginų prie lovy taisy-mo ir prie valgomio kambario, \$40 į mė-nesį, kambarys ir valgis. Indų plovėjų, \$16 į sav. Merginų į dirbtuvę, \$15 iki \$18 į savaitę. ATLAS EMPLOYMENT AGENCY 6300 So. Halsted St.

REIKIA Patyrusių moterų prie namų apvalymo 62 W. Washington St. 2nd Floor Room 21

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS bučernis. Dar-bas ant visados. Atsiskaukt to-jaus. Chicago Meat Market, 1845 W. 47th St., Chicago Ill. Tel. Lafayette 5069

AUTOMOBILIAI

Kalėdų dovanos

4 uždarviti karnai ir 3 vasariniai. Visai už pigias kainas parsiduoda šie karnai: Uždaryti: Elcar sedan 1922 metų Nash sedan 1920 Earl Kouch 1924 Velie Cal. top 1922 Chandler touring 1921 Auburn touring 1920 Grands 1920

Visi parsiduoda už pigią kainą. Ateikt pažūrēt.

MILDA GARAGE 3121 South Halsted St.

RAKANDAI

DIDELIS BARGENAS. Rakandai kaip nauji, pianas, console fonogra-fas, 2 miegamo kambario setai, mo-hair parloro setas, kaurai, liampa, paveikslai, sykiu ar dalimis. Atsiskaukt 1307 W. 55th St.

PARSIDUODA 5 kambarių ra-kandai, vėliausios mados, geram stovyje, kai nauji. Yra grojklis pianas, 3 smučių šiklinis setas, 7 smučių riestuo medžio valgomio kambario setas, 4 smučių riestuo medžio miegamo kambario setas, divonai, lempos, Consul fonogra-fas ir daug kitų dalykų. Parduo-siu ir atskirais smuoliais. 5601 S. Winchester Ave. 1st fl. front

GALUTINAS ISPARDAVIMAS

Senu ir naujų rakandų, visokių miery kaurai, hileumai, mohair pa-lono setai, riestuo medžio valgomio kambario setai. Dieninės lovos, bu-fetai ir dreseriai. Naujos plieninės ir medine slovos. Springsai, matra-sai, šildymui pečiai, gasiniai pečiai, gražios pastatomos liampos, vazona-i, veidrodžiai. Pigiai! Atidara vakarais iki 9 val. Nedė-lioji iki pietų.

DOUGLAS STORAGE 4043-45 W. Roosevelt Rd., Lawndale 0351

PARDAVIMUI

Turiu tuoju parduoti

Savo \$750 vertės grojklį pianą, ge-rai žinomos firmos už \$135, 90 rolli, bendus, cabinet ir dastatys ir jusu namus dykai. Biskj pinigais, o kitus lengvais išmokėjimais.

2918 Milwaukee Ave.

PARDAVIMUI kampinė krautu-vė prie 48 ir 19 St., Cicero. Gera vieta del aptiekos; galima tuoju užimti. Matyklt savininką. Wm. L. Tamboure 6 S. Crawford Ave. Tel. Nevada 9556

EXTRA BARGENAS! Parduosiu pigiai bučernę ir gro-sernę, cash biznis ir išdirbtas. Pi-giai rendo, 4 kambarių pusyvenimus. Turi but parduota greitai. Parlavimo priežastis — partnerių nesuti-kimas. 258 W. 117 St. Tel. Pullman 3077

ISPARDAVIMAS Parduodu labai pigiai smui ką. Atsiskaukt bile kada dienomis ir vakarais, o nedėliomis iki pietų. 228 W. 47 St.

PARSIDUODA jaunos žaisis Kalė-doms. Bridgeportiečiai galės gauti pirkti liesiog iš ukinkno marketo kainą panedėlyje, gruodžio 22 d., nuo 12 val. iki 7:30 val. vak. C. Mikolaitis, 3121 Union Ave. 2 lubos frontas

PARDAVIMUI 2 pečiai, viri-mui gasinš ir šildomas, kietom ir minkštom anglim kurenamas. Pečiai abu geri, 2 lubos užpaka-ly 929 W. 35 Pl.

NAMAI-ZEME

Noriu mainyti 2 flatų

muro namą ant bizno. Kurie tu-rite biznį del išmainymo kreipki-tės pas: A. Grigas 3114 So. Halsted St. Tel. Boulevard 4899

PARDAVIMUI geroje vietoje lotas, Northwest Side, \$200 įmo-kėti, kitus lengvais išmokėjimais. Naujienos, 1739 South Halsted St., Box 428.

DIDELIS murinis, 2 flatų namas prie Marquette Bulvaro ir Maple-woo Ave., garu šildomas, tile va-nos, beržiniai trimingai. Atsiskau-kite prie James Kral, 2444 W. 67 St. Tel. Prospect 1364

AURORA, ILL. Ar žinot kokia geriausia dova-ną Kalėdoms pirkti? Nusipirk pui-kią namą ant 2 pagyvenimų ir da-yra storas del groserio. Namus murinis, ant kampo, gražioji vietoj, ant bulvaro, 2 kampu garažas, lozės didelis 50x162. Viskas vėliausios mados. Rendos neša ant metų \$1,500. Galit pirkti su mažais pi-nigais ant lengvų išmokėjimų, ar cash \$12500. Matyklt savininką: 537 Galina Blvd. AURORA, ILL.

MAINYSIU 3 flatų po 4 rui-mus ant 2 flatų, 5 ir rui-mų, arba ant bizniavos prapertės.

MAINAU. 2 flatų su grosernės bizniu, ku-ris yra išdirbtas per 13 metų, mai-sytu tautų apgyventojų vietoj; mai-nsyiu ant biznio namo iš priežas-ties ligos. Atsiskaukt pas: M. Abramovic, 2015 South Robey St.

LIETUVUOSE PARSIDUODA ant upės Minijos vandeninė fabrika, verpykla vilnų, su pilniausiu kom-pletu, malunas elektros apšvie-tas, 20 hektarų žemės su puikiau-siais del ukio trobesiais ir už vis-ką reikalauja apie dešimtį tūkstan-čių dolerių. Adresas: Lietuva, Telšių apskr. Žardėnų valsčius, fabrika Keturakiai, Aleksandra Girdvainienė.

PARSIDUODA namas, 3 flatų; apačioj storas; 2 flatai viršų po 6 kambarius; vanos, elektrika. Ne-brangiai. Kreipkitės į A. J., 734 West 35th Str., 2nd floor

PARDAVIMUI bizniavas namas, arba mainysiu ant gyvenimo reziden-cijos. Namas visas geras ir gera vieta visokiam bizniui. Kreipkitės prie savininko 3205 So. Morgan St. Klauskit Mr. Glawsky.

PARSIDUODA KEPTUVE SU NAMU 1425 South 49th Ave. Cicero, Ill.

MORTGECIAI - PASKOLOS

ANTRI MARGICIAI Ant įrengtų prapertų darom ir perkami, greitas patarnavi-mas. Pigios kainos. Room 1515. 11 So. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery

Reguliarai kursai Drafting, De-signing, Tailoring ir Dressmak-ing. Lengvais išmokėjimais. Di-delis numažinimas kainose.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE, 2407 W. Madison, Chicago, Ill. Phone Seeley 1643 M. E. HUTFILZ, Manager

500 BEAUTY OPERA-TORKŲ REIKIA TUOJAU

Išmokyte plaukų kirpimo, marcel-ling, plaukų dabinimo, plaukų da-žymo, ir pastovio garbiniamo. Moterų biznis, pilnas kursas \$60, dienomis ir vakarais. Išmokėji-mais pagal sutartį.

THE WENZEL WAY 177 State St., Room 306 State 1887

VYRAI IŠMOKITE MODERNINĖS BARBERYSTĖS

Viena geriausia apmokamų profes-jų. Mes mokiname dieną ir vakarais. Darbas laukia su gera alga. Uždirb-kite kol mokinatės. MOLER BARBER COLLEGE 105 So. Wells St.

Greitai ir pigiai

Išmokiname Anglų kalbos, Gramati-kos, Sintaksės, Arimtetikos, Knygve-dystės, ir kitų mokslų. Musų mo-kyklos nauja sistema tebetinai grei-tai užbaigiama pradinį mokslą į de-vynis mėnesius; augstesnį mokslą į vienus metus. Nepraileiskite progos nei vienas, kol dar yra vietos. J. P. Olekas, Mokyklos Vedėjas.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA 3106 So. Halsted St., Chicago, Ill. Corner 31st and So. Halsted Streets

Anglu Kalba

Yra taip svarbu mokėti kiekvie-nam gyvenančiam šioje šalyje, jo-gei tie, kurie kalba gerai anglis-kai visur turi pasisekimą ir pi-rmybę. Anglų kalbos, arimtetikos, knygydystės, pilietybės ir daug kitų dalykų gali lengvai ir greitai išmokyti pagal naują budą mokini-mo Leveskio Mokykloje klesose ir per laiškus (correspondence). Pla-tesnių paaiškinimų klausk asme-niškai arba laišku.